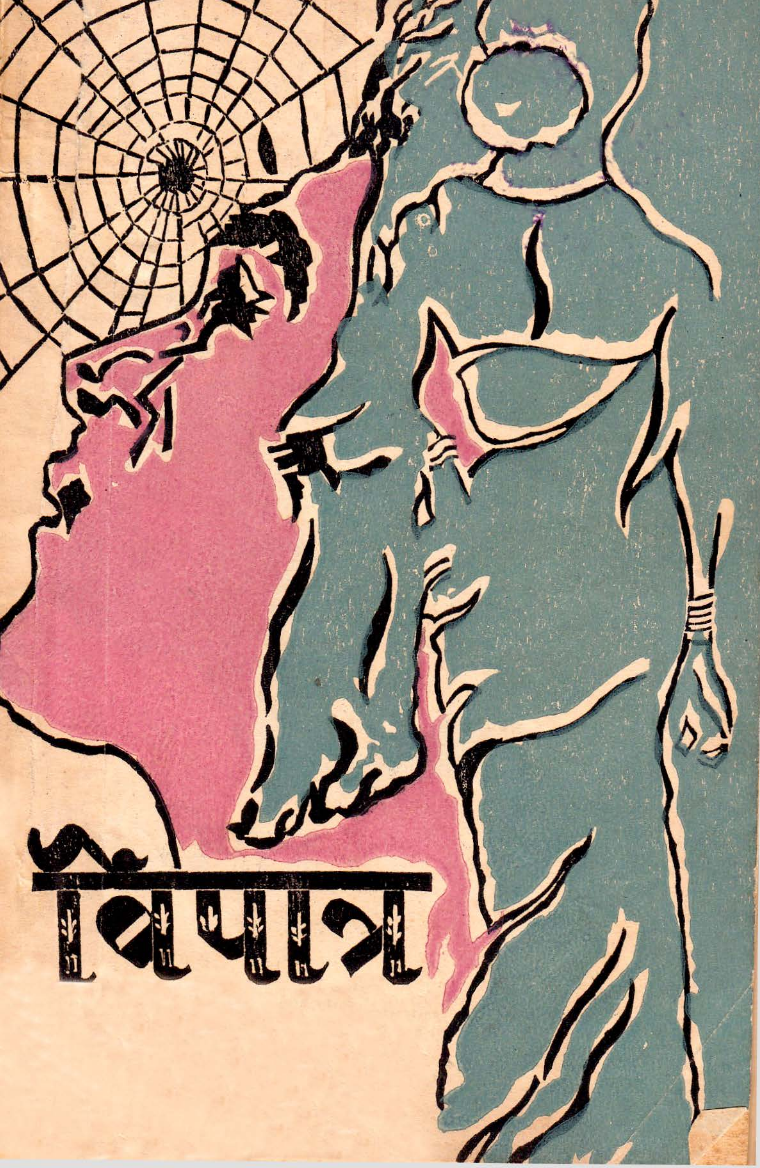

विपाश

विपात्र

उपन्यास

गिरिजाप्रसाद

उपन्यास : विपात्र
उपन्यासकार : गिरिजाप्रसाद
देबःकिपा : हृदयराम सिंह
प्रकाशक : लुमन्ति खलः
ह्लापांगु संस्करण : १००० गू
प्रकाशन तिथि : ने. सं. '१०६६ मोहनि

मू : २।५०

थाकुथि : मदन प्रिन्टिङ्ग प्रेस बालकुमारी, दुबेँ

जिमिगु धापू

लुमन्तिखलःया प्रकाशनया भत्रलय् थ्वयां न्ह्यः स्वंगू उपन्यास पिथने धुन । आः वयाः प्यंगूगु सफूया रूपय् थ्व उपन्यास 'विपात्र' पिथनाच्वना ।

भाजु गिरिजाप्रसाद काव्य व उपन्यास ख्यलय् गाक्क नां जाये धुंकूह्म च्वमि खः । आः हाकनं नं वय्‌कया कृतिया विषय्‌लय् छुं खँ न्ह्यथनेगु जिमिसं आवश्यक मताया । अथेसां नं धाये थ्व बिपात्र उपन्यास थ्वयां न्ह्यः पिदंगु वय्‌कःया उपन्यास थें तुं हे छगू अलग्ग हे विषय कघानाः जीवन प्रतिया न्हू न्हूगु दर्शन ब्वयेगुली सफल जुयादीगु दु । अले थ्वज्वःगु उपन्यास पिथने खना। लुमन्ति खलः तसकं लय्‌ताया च्वनागु दु ।

थुकथं जिमिगु इनापयात लसकुस यासे छफुति उसि मधासे थ्व उपन्यास प्रकाशनया निम्ती लःल्हा-नादीगुलिं भाजु गिरिजाप्रसादयात धन्यवाद द्यछाना च्वना । नापं द्यबःकिपा छाये पियादीह्म कलाकार भाजु हृदयराम सिंह यात नं धन्यवाद मबिसे च्वने मफु ।

थुकथं मांभाय् साहित्य प्रेमि पिनिगु ग्वसुलाःगु तिबः व सल्लाह दयांच्वन धाःसा मेमेगु नं ग्वसुलाःगु सफू याकन याकनं हे पिथने फइगु भलसा कया ।

लुमन्ति खलः
प्यूखा

सिलुस्वांया पाठकत सकस्यां थू । मचाखाचा राष्ट्रियकरण म्जूगु समाजय् न्याय संभव मजू धयागु खँ उकी स्पष्ट जू । तर अजूचायापुगु खँ ध्व खः कि प्रगतिशील आलोचक-लेखक धाःपिं छह्म निह्मस्यां व खँ मथू, अले सिलुस्वां भ्वाः यायेत कुतः याना जूगु दु । तर नं सिलुस्वां गबलें क्वाः जुइ, न सिद्धान्त, मचात राष्ट्रियकरण मयाकं उकिया न्याय संभव जुइ ।

'विपात्र' यात कथाः व कथित प्रगतिशीलतयसं थःगु व थःम्हं प्रभावय् तयफुपिं मनूतयगु समय व शक्ति सितिकं व्छइ धकाः छ्व्धः थन च्वयेत्यनागु खः । थुकी पूँजीवादी आदर्शयात हाकुतिनेगु कुतः जूगु दु । पूँजीवादी समाजय् ईमान व परिश्रमया पुरस्कार च्यः जीवन खः । थज्याःगुहे आदर्शया विद्रोह खः ध्व उपन्यास, अले ध्व मतिनां जाःगु समाजया पत्त कःघाःगु दु ।

—गिरिजाप्रसाद

राक्षस···

छह्म राक्षस···

छह्म राक्षस थ्व क्वथाय् वयाच्वंगु दु।

वं स्वह्म प्राणीयात थौं मुक्ति बी। छह्म मनूया मुक्ति मेह्म मनूयात तसकं हे ग्यानापु खनी। अहो! थ्व क्वथा गुलि ग्यानापुसे च्वनी कह्रय्! स्वंगः छथं स्वखे मिखा तिसी। छथं लव्यंगु स्वंगू ह्म स्वखे क्वपसां पुली। स्वःवक्वसिया ह्म पीसे च्वनी। तःन्हु तक ला अहो! थ्व भयाःक्वं हे जुइ ग्याइ मनूत। थ्व भयाःक्व हे गुलि भिभ्भां दनी।

आः व राक्षस तलय् बैगलय् थाहां वनी। पाखाकुने तयातयागु चुपि कया हइ। अले ह्लापालाक···ह्लापालाक···

— हत्···

अरे! जिके हे दुने च्वनाः जितः पनाच्वंह्म सु? जितः तलय् बैगलय् वने ब्यु। जितः जीवनया रोग लनीगु अपरेशन याके ब्यु। सु

दु जिके दुने ? जिके दुने सुं मदु । जि स्यू, न्ह्याक्व फू याना व्छ:सां हतपत म्यतू वइह्म छम्ह शरी दु । जि य:म्ह…शरी !

शरी ! जिं स्यू, वया जित: य: । जि जक मखु वया पासां नं स्यू, वया जित: य: । वया पासां जक मखु जिमि पासां नं स्यू, वया जित: य: । तर जिं स्यू, जिगु छेँय् वयागु निंतिं छम्ह ग्यानापुसेच्वंम्ह लसिं दु, उकें वं जित: त्व:ताव्छ:गु ख: ।

शरीं हुयाव्छत जिगु ई थ:गु न्यतालं । हुया व्छये फइला वं जित: थ:गु नुगलं ? दनावन व जिगु मुलं । दनावने फइला व जिगु नुगलं ?

अहँ जिगु नुगलं व गबलें हे म्याहां वने फइमखु । व जिगु नुगलय् थुलि म्यपुना-च्वंगु दु कि गबलें हे चहिला वने फइमखु । जिगु नुग: न्ह्याक्व खिउँसे च्वनेब्यु, खिउँसां व अन हे च्वनाच्वनी । सखे तिमिला थें थ:थम्हं त्वया: व ह्निलाच्वनी । जिगु नुग: कंम्फा: जक जुइब्यु, जित: यक्व हीसे च्वनेब्यु, यक्व कँथं ती ब्यु, व वहे कंम्फालय् च्वनाच्वनी । सखे गुलाव स्वां थें थ:थम्हं ह्वया: व ह्निलाच्वनी ।

आहा ! जिगु नुग: गुलि न्ह्यौ पुसेच्वंगु

क्यब। थन गुलाव स्वां दु, तिमिला दु अले ख्वबिया म्हर्ना दु।

अँ ख्वबिया म्हर्ना··· ! च्च··· जि यःम्ह शरीं थुकी म्वःल्हूगु मरु।

— शरी, म्ही मस्त दयेके न्हैला ?
वं लिसः मब्यू।
— छंत ग्वःम्ह मस्त यः ?
वं लिसः मब्यू।
— आः थथें दयेकेमाःगु नं मदुनि। छं गबले यः अबले दयेकि। म्ही ब्याहा यायें न्है ला ?
वं लिसः मब्यू।
— लिसः बी मखुला ?
— जाँच धुंकाः लिसः बी।
— छाय्? स्वयाकें न्यने मानिला ?
— मखु

मखु ! स्वयाकें न्यने मानिगु मखु। मतिना स्वयाकें न्यनाः जुइगु मखु। ब्याहा ? ब्याहा धायेव व ग्याःगु छाय् ? लिसः बीत जाँच धुंके माःगु छाय् ? लिसः ! लिसः बीत आः व स्वतन्त्र खःनिला ? 'दये' धायेगु सिवाय् वयागु म्हुतुइ मेगु लिसः न्ह्यंनिलः ?

उह ! गज्याःह्म व ! नुगलय्‌सं च्वनानं गुलि

तापाःह्म व !

व थुलितक तायानाच्वंगु दु कि गुगुं बाछैबाजं सः वलकि ह्रे ग्याः जि, न वयातहे काःवःगु खःला । गुगुं ब्वनापौ खनकिहे ह्म पीसे च्वं जि, न वयातहे बिया व्छइगु खःला ।

जाँच सिधःगु तःन्हु तःन्हु हे दयेधुंकल । जि स्यू, वं जितः लिसः ब्यू वइमखुत । वं जितः तापाके धुंकल । जि स्यू, वं जितः सत्तिकी मखुत । जिगु छेँय् वयागु निंतिं ग्यानापुसेच्वंह्म छह्म लसिं दु । जि स्यू, व जिगु छेँय् दुस्वः वइमखुत ।

तर आः ? आः व वइला । वयागु मतिनां वयात जिथाय् व्छयाहइला । जिमि कलाः सी धुंकल । व दिपया नउ जुइधुंकल । आः वयागु मतिना म्वाना वइला ?

अहँ, व मतिना, वं थःथम्हं वीष नकाः स्याये धुंकूगु मतिना, मतिना स्वयम् अमृत धाइ, थःथम्हं बीष जुइ धुंकूगु मतिना, व मतिनाय् केवल सी नवइ, जीवन बास वइमखु । अज्याःगु हानं म्वायेफुगु हानं सीफुगु मतिनाय् प्यपुनाः जीवन हनीपिं त्यपूया दथुइ गुगुं अमृतया आस दइमखु । व मतिना, वयागु नुगः नमस्वाःगु मतिना जितः छु यायेत ? ग्याः जि, व वइ, व

वलकि जि त्व:तेफइमखु। वास्तवय् व मिसा जित: छु यायेव ? जित: मा:गु मतिना ख:, मिसा मखु। जित: मा:ग नुग: ख:, शरीर मखु। मिसा ला जिं ह्वयूह्म ह्येला ? कला: ला जिं ह्वयूह्म ह्येला ? हाय ! जित: केवल कला: छु यायेत ? खालि मिसा, खालि ध्वांग छु यायेत ? व मिजं ति भाग्यमानि सुं मदु, गुम्ह्सिया कला: व प्रेमिका निम्हं छम्ह हे मिसा ख:। अले व मिजं ति, जि ति, अभागी सुं मदु गुह्मसिया कला: केवल कला: अले प्रेमिका मात्र प्रेमिका ख:। जि अभागी ख:। जि दुखी ख:। जिगु फुक्क सुखया बाखं वं ख्वबिं माहांवुइकाब्यूगु दु। ख्वबिं फू-चायेक ब्यूगु दु। ख्वबी फिनात:गु बाखं गबलें ध्वमगीमा हे परमेश्वर, मेगु छुं मब्यूसां जि य:ह्म शरीं जित: ख्वबि नितिकिसां ब्यूगु दु।

उछु, व थ्व हे पलंगय् ग्वतूगु ख: वयात जि थ्व हे पलंगय् घयूपुनागु ख:। व थ्व हे मुलय् च्वंगु ख:। वयात जि थ्व हे नुग:पाय् तयागु ख:। वं चिप या:गु जिगु न्यता: न्ह्याबलें निप जुयाच्वंगु दु। (वास्तवय् वं चुप्पा न:बले जिगु न्यतालय् ई कीगु मदु।) हाय ! व च्वनावंगु जिगु मुल न्ह्याबलें दिप जुयाच्वंगु दु।

उछु, थ्व हे ह्मायूकं ख:, थ्व हे तपा:गु ह्मायूकं, जिपिं निह्म पाचिना: स्वयागु ह्मायूकं! आहा! जिपिं निह्म ल्व:गु गपायूसं। जिगु नुग: गयूच्वंक लयूताल। जिगु नुग: जक मखु, आहा! थ्व ह्मायूकं हे गयूच्वंक चंचं धाल। चचं धा:गु ह्मायूकं म्वाथ:सां थ्व म: म: धा:गु कवथा आ: भ:भ: धायाच्वंगु दु। आपा:थाना: व फ्यतुइगु थ्व खोल ह्मांगु चकति, आ: चकति मखु, जिगु हे ह्मांगु नुग: जुया: प्या: यनाच्वंगु दु।

जि थ्व ह्मांगु नुग: का:याना: म्वाये-मफु। केवल नुग: ह्मगनीगु समाजयू जि थ: मस्तयूत नं म्वाका थकेमखु। थ्व कवथायू, थ्व पलंगयू जि य:म्ह च्वनीगु पलंगयू थौं जि छम्ह राक्षस स:लातयागु दु। छम्ह दैत्य स:ता-तयागु दु। आ: व तलयू थाहां वनी। पाखाकुने तयातयागु चुपि कया: क्वाहां वइ। अले ह्मापलाक··· ह्मापलाक ।

— हत्

अरे! सु थ्व जित: पनाच्वंम्ह? जिके हे दुनेच्वना: जित: गनाच्वंम्ह!

जिमि काय्! छपव: नाइसेच्वंगु स्वां! संसारयू दकले कुति कुति याये आ:पुगु वस्तु छु? स्वां!

जिमि म्ह्याय् ! छह्म नाइसेच्वंह्म लापाचा ! गुलि ल्वः थ्वयात थ्व बुद्राटागु फक । वास्तवय् दक्के हुयाच्छये आःगु छु ? सौन्दर्य ! दक्कले स्याये आःगुह्म प्राणी सु ? लापाचा !

च्वलापति व ह्यालापसिनं उवनाः छकः ब्वब्वस्यात कि सी थ्व लापाचा । पतिचा हे दक्कले जःगु कैचि खः, थ्व स्वां कुतिकुति यायेत । उहु··· मू ह्याः जि । गुलि ह्याउँक हि वइगु जुइ । च्च, थ्व हि वइगु स्वां व लापाचा स्यायेत छाय् जि जन्म जूगु जुइ । थःगु हे ह्याःति गःकी मायक थ्व मस्त छाय् जि बुइकूगु जुइ ।

चुपिचां छकः कीव गाः थ्व मचाया क्यातुगु ककुइ । निकः भुइंक कीव गाः न्ह्याक छाःसां जिगु ककुइ । उफ् तर तर जितः पनाच्वंह्म सु बाःबाः जित गनाच्वंह्म सु ? जि बुइकापिं मस्त खः······ तर जिके हे दुनेच्वनाः जितः न्यंकाच्वंह्म सु ? —

छं बुइकाह्मसा ल्यासेह्म छाय् मबुइका ?
ल्याय्ह्मह्म छाय् मबुइका ?
ग्वाय्ह्म छाय् मबुइका ?

जि छाय् ग्वाय्‌दुह्म मबुइऽऽऽ कलऽऽऽ··· ! अय् सु थ्व जिके दुनेच्वनाः हालाच्वंह्म ? छं हे धयाथ्यु, जि छाय् ग्वाय्‌दुह्म मबुइकल ।

जि म्वानाच्वने। मिंनःगु नुगः द्वकं त्वपुयाः म्वानाच्वने। जि केवल छगः जलय् जूगु चीम खः, उकी मचिकं व इताः तयाः च्यानाच्वने। हाय! परमात्मानाप विस्कां च्वनाः म्वाय् गुलि थाकु, थ्व जिं जक स्यू, अयूनं जि म्वानाच्वने! तर शरी वःसा··· । वं वेष्टपेपर वास्केटय् भुकाःतःगु भ्वँ फुक्क मतिना धकाः हःसा··· । अाः व वयेफु। जिमि कलाः सी धुंकल, अाः वयागु मतिना म्वायेफु। अहँ, नुगः नमस्त्राःगु, केवल याक्व नवःगु मतिना ब्वलंकेत जि छाय् म्वानाच्वने। जि याउँक सिनावने।

मतिना! द्यःया वरदान। थ्व वरदानया मूल्य मदुथाय् जि म्वाय्गु छाय्? मतिनाया मूल्य मदुथाय् थ्व मचात म्वाका थकेगु छाय्? नाइसे स्वां थें च्वंपिं थ्व मचात, याउँक न्ह्यो वयेकाच्वंपिं थ्व मचात, याउँक द्यना थच्वं, थभित न्ह्यलंचायेकेगु छाय्?

— पाप···

— पाप ?

जिके हे दुने सु थ्व पाप पाप धकाः हालाच्वंह्म? जिगु साहसयात पानाच्वंह्म ? पाप गनं वल थन पुण्य मदुथाय्? चा गनं दइ ह्नि मदुथाय्? पुण्य मदुथाय् पाप दइमखु। न

पाप दु, न पुण्य दु। गुलि ग्यानापु थ्व संसार…
थ्व अन्धकार… ।

हाय ! द्यः गन वन…

हे परमेश्वर… छ धयाह्म मदु धाःगु धात्थें खःला? छं छु थःगु अस्तित्व हे तंका च्छये यः ला? जि थज्याःपिं दुखि गरीबतय्‌सं छंगु नां थुलि काये धुन कि हाय! छ धयाह्म दहे मदुम्ह खःसां दया वये माःगु खः। छंगु भरय्‌ थुलिच्चवने धुनकि जिमिगु भरं हे छ लुया वयेमाःगु खः। हाय! द्यः धयाम्ह दहे मदुगु खःसा जि सुया भरय्‌ च्वने! थ्व मचात जिं सुया भरय्‌ तया वने।

अहो! थय्‌च्वंक ग्यानापुगु थासय्‌ द्यः मदु। थय्‌च्वंक ग्यानापुगु इलय्‌ द्यः मदु। द्यः धयाम्ह नं सखे खूँ खः, छम्ह ग्याफर खः। गवले माल अवले मदु! ह्लापा… ? सुख। शान्त। आनन्द। जीवन। मतिना। छंद। ह्लापा ग्यानापु धयागु छु दु? दुर्घटना धयागु छु दु! युद्ध! अरे! व मूर्खतय्‌ खेलकूद खः। मूर्खतय्‌ मज्जा खः। अवले द्यः दु। द्यःया सः दु द्यःया जः दु। द्यःया बः दु। आः? दुर्घटनै दुर्घटनाया पुचलय्‌ म्वायेमाःगु इलय्‌ द्यः गन? ह्लापा अमृत त्वने दु। अबले द्यः दु। आः गुलिखे नसाय्‌ विष ल्वाक-

ज्याये धुंकल। थ्व बिष नयाः म्वायेमाःगु इलय् द्यः ग्व? मतिना नापं छगू ईश्व जुइ धुंकल। थ्व ईश्व फयाः म्वाये माःगु इलय् द्यः ग्व?

ह्नापा द्यः दु। संसारयात स्वर्ग यायेत सनाजूपिं दु मदु जि मस्यू। आः द्यः मदु। संसारयात स्वर्ग यायेत सनाजूपिं यक्व दु, जि स्यू। तर जि मस्यू, थ्व मूर्खतय्सं गय् मसिल द्यः मदुथाय् स्वर्ग गनं दइ। हाय! जि गय मसिल, स्वर्ग मदुथाय् धः गनं दइ।

द्यः मदुथाय् धौंछि जक म्वनेगु नं अपराध ख:। धौंछि जक म्वायेगु नं वहे अपराधया दण्ड ख:। उकें हे थन फुक्क मनूत वाथावाथा कनाच्वंगु दु। मातृभूमि धकाः अगिंमथलय् तिंतिंन्हुया च्वंगु दु। थ्वहे तिंतिंन्हूपिं मूर्खत मदइ धकाः मखुला जि थ्व मचातय्‌त म्वाका थकेगु? जीवनया नामं छगः धः ककइ धाका थकेगु?

— पाप…

— पाप?

अय् सु थ्व जिगु हे नुगलय् च्वनाः जितः क्वाकवा त्यानाच्वंह्म, ख्वाख्वा त्यानाच्वंह्म? सु छ? न मिखां खनेदुह्म, न ह्लातं न्ह्यायेदुह्म। अहो! न दुह्म न मदुह्म। छ छु द्यः खः ला?

न दुह्म न मदुह्म। अहँ छ द्यः मखु। द्यवं थथे पं वइमखु। मखु छ द्यः खः। द्यवं थथे पं वइ। अहो! जितः द्यवं पंत्रःगु दु, पीर ज्वाँय्ज्वाँय् सइगु गुँइ वांछ्या तःगु दु।

तुगः जिगु पीर ज्वाँय्ज्वाँय् सइगु कचा। जीवन जिगु दुःख ज्वाँय्ज्वाँय् सइगु सिमा। आहा जि छमा, मेपिनिगु मिखाय्, गुलि बांलाःगु सिमा जुइ। गुलि न्ह्यैपुगु महिमा जुइ। थुकी मिया स्वां ह्वयाच्वंगु दु, मिया फल सयाच्वंगु दु, ह्याउँसे च्वनाः गुलि ज्वाला-ज्वालां थिनाच्वंगु दइ, च्यानाच्वंगु दइ।

जिगु जीवनय् दिपया मि ह्वयाच्वंगु दु, अले मृत्यु सयाच्वंगु दु ज्वाँय्ज्वाँय्। ज्वाँय्ज्वाँय् सया च्वंगु मृत्यु खः, अले मृत्यु छगः फल खःसा, अवश्य थ्व भचासां साय् माः, पाके-जुइबले। पाकेजुइबले न्ह्यागु नं साय्माः भचासां।

मृत्यु जिगु काचे तिनिला?

उकें जुइका थ्व थय्च्वंक फाकुसे मसाःगु। तर जिगु निति गुगुं वासः दनिला?

मृत्यु कचिवले हे जक विष, पाके जुलकि व अमृत खः।

मृत्यु पाके जुइला थ्व थासय्?

कचिबले हे हाया मवनीला थनया था-फसं ?

थनया त्रा-फसं हायेकूगु छगः मृत्यु नये धुन जिं, जिमि कलाःया। आः निगः मृत्यु कचिगु खाना नये जिं, जि काय् व जि म्ह्याय्‌या। अले थःगु हे छगः भराय्‌ग्वःगु मृत्यु खानाः नये जिं, थःथम्हं अमृत भाःपियाः।

मृत्यु हे सरासर मुक्ति खःसा अमृत जितः छु यायेत? घौछि म्वायेत हे थय्‌च्वंक थाकु धाःसा जितः अमर जीवन छु यायेत? उहू ·· व थें तःधंगु सराः छु दइ थन! अमृत थें तधंःगु सराः छु दइ थन! आहा! मृत्यु वरदान खः। बिष द्यः खः गुह्मस्यां वरदान बी मृत्युया। बिषं वरदान बी यःपुता··· यःहिरा··· भीत···

अय् जिके दुनेच्वंह्म छ, हालेमते छ। छंगु उपदेशया अर्थ ग्व? व व्यर्थ खः। जीवनय् आखिर मृत्यु सयाच्वंगु दु। दुःख ज्वाँय्‌ज्वाँय् ह्वयाच्वंगु दु। ध्यबा सइगु मंत्र सुनां स्यने फुला? अय् चःति हायेकेगु लँ क्यनीपिं, दुःख सह यायेगु खँ स्यनीपिं, ध्यवा हायेकेगु लँ क्यने फुला?

— ध्यबाय् आनन्द मदु···

अरे! आनन्द छु यायेत? माःगु ला मोज

मज्जा खः गुकिया निंतिं ध्यबा सिवे छुं मा:गु मदु। आनन्द ला न्ह्याह्म मनूया नुगलय् नं दु। व ला मृत्यु थें हे निमूल्य, अले निःशुल्क दु। आनन्दया निंतिं गुगुं नं उपदेश थन मा:गु मदु। अय्च्वंक कसा नयाच्वंपिंसं हे स्याः मचाः धा:सा स्याः चायेकाबीया निंति थन छगू मंत्र थदु। अय् मनूत स्याः चायेकि जिगु उपदेश न्यँ। आमु नुगः ह्वखँ। छिमिसं सा: धका: गुगु न्ह्यत्तु न्ह्ययाच्वन, छकः ल्ह्वया स्व, गुलि घच्चायापु व। भोग या:लिसे मचा-यावनीगु छता वासः नका: छिमित आनन्द बियात:गु दु। वा व वासः बान्ता याना: नतुना स्व, गुलि घच्चाइपु आमु गल्लि। अय् हुलि हुलि नलिनलि व:पिं, अले फ्वना नयाः नं मुक्ताः मदुपिं, छिमिगु जीवनय् छु ल्यं दनि ? अहो! छिमि अज नं म्वाये मगा: नि! वा थ्व घच्चा-यापुगु जीवनं राजिनामा याये वा, थ:गु हे हिया हस्ताक्षरं थ्व भ्वँतय् सहि याये वा।

का स्व, जि मिसायात थ्व कायूया पीर मदु, थ्व म्ह्याय्‌या पीर मदु। पीर फुक्क जित: प्व:चिका: व याउँक सिनाच्वंगु दु। याउँक सित मिसा छ, याउँक सित। आ: ला छं जँ मस्यात मखुला ? छ्यं मस्यात मखुला ? आ:… व

पापी जँयात, व पापी छ्यंयात उनाव्छये धुन। वास्तवय् भीत छु पापया सजाइँ यायेत च्वं वइगु ख: ह्म भीगु भीके गुगु ह्मयात लही थय्च्वंक थाकु कि आत्मा मिथ्रा: नं थन मुक्ता: मदु।

अस्पतालय् छंत डाक्टरं गय्च्वंक ह्क्कू गु ख ला मिसा ? भी चीमि भीके ध्यबा मदु ह्ला मिसा ? आ: ला भीत ध्यबा नं म्वा:ल। छंत ध्यबा मद्येक भगा:गु जिउ उना व्छये धुन। छंगु वंधनया प:खा: थुनाव्छये धुन। छंगु जिवं चुलिच:पिं मचात निह्म द्नि। छंत अमिसं आ: धया: कनी, बा:नं अमित गथेयानां मुक्ति बियाहल खनी। अमित आ: जिं ठीक यानाबी केवल छमात्रा वासलं। मनूत उगुंथुगुं वास: न: जुइ न्ह्यागुं ल्वय्या छता वास: गय् मसिल अमिसं। तर न्ह्यागुं नकलि लाइगु इलय्, ग्या: जिं, बिष नं थन नकलि लाइ, अले जि सिका:लि जि मस्तय् न्ह्यलं चाइ। जिं तसकं ग्या:। जि सिका: नं थपिं म्वाना च्वंसा··· । जित: ला चुपि ह् मा:। चुपि··· । व वास:या विश्वास मदु। व बिषया विश्वास मदु। सि तसकं द्ाल धका: मचातय्त डिडिटि तयेका बियां सि छ्न्न हे मसी··· । बिष जुइब्यु कि विश्वास। व

कर्किया ह्लाती ख:। कर्किया ह्लाती च्वनां जित:
गय् जी··· ।

ता:ला मिसा छं? ता:गु खइला। अथे
ता:साला अहो! दु:खया वास: गुगुं खनि
दइसा! दु:ख वास्तवय् ह्मयहे जक जुइगु खइ।
आत्मा ला मखंला तसकं स्यात कि म्हं हे
प्याहां वना च्छइ।

स्यूला मिसा? छपु ज:गु चुपि हे
त:धंगु वरदान ख:, छं भा:तयात, छं मचाख्याचा-
यात। छह्म दैत्य हे त:धंह्म द्य: ख:, छं भा:त-
यात, छं मचाखाचायात। का व दैत्य आ: तलय्
वनी, पाखाकुनय् च्वंगु चुपि ज्वनी। अले
ह्लापालाक··· ह्लापालाक··· ।

— हत्

सु थ्व जित: हत् हत् याना: हक्काच्वंह्म?
जि दक्कले त:जा:गु सिंहाशनय् च्वना: बिचा:
यानाच्वनागु दु। अय् मनूत छिपिंला सा:गालय्
दा:पिं कीत ख:। छिपिं उलिउलिसंगु जि स्पष्ट
खनाच्वनागु दु। जि मचातयूत जि थ्व प्यत-
नालय् वांछया थके मखु, थ्व ध्याचलय् च्वंका
थकेमखु ।

— पलेस्वां
— पलेस्वां··· हत्तेरी! सुनां धाल पलेस्वां

भेतनालय् ह्वइगु खः ? पलेस्वांला निर्मल पुखुली ह्वइगु खः। कुने सा:गालय् गबलें पलेस्वां छ्फो ह्व:गु खं ला छं ?

जिगु जीवनय् ला छुं मोज मज्जा मदुसां छ्ह्म पवित्रह्म मिसा दु। थमिगु जीवनय्… अहो… थ्व छलकपटया, मिस्कट–कैफियतया इलय् उकिया नं आशा मदु। दुरु - छताला थमिसं शुद्धगु त्वंगु मदु, आलु निग:ला थमिसं बिष मदुगु न:गु मरु। शुद्धह्म मिसाला अमृत खः। अहो ! थज्या:गु इलय् अमृतया आशा यायेगु… उहुँ…

जि डाक्टरयाथाय् भ्वय् वना वया। छं मस्यूला मिसा जिमि पासा डाक्टर ? अहो वयागु कथाय् हङ्गकङ्ग, पेरिस व लण्डन सिवाय् छुं मदु। स्टेरियो छग:हे अहो ! थन न्यायेमा:सा भिन्याद्व: वं हँ। भिन्याद्व: दां छं स्वये नं ला मिसा ?

थ्व ह्वग:गु चकति, थ्व ह्वगंगु तन्ना। अय्सां जि थ:गु जीवनयात ह्वगं मधया। छं दं धका: ज्वनाव:गु माग:सकि, नव:गु उसिना जाकि। अय्सां जि थ:गु जीवन नव: मधया। जाकि नवये ब्यु, जित: जा नकीह्म मिसा गंगाजल थें पवित्रह्म खः। थ्व तन्ना भ्वाथ: जुइब्यु,

थुकी जिनापं द्यनीह्म मिसा तुल्सि ह्ः अँ शुद्धह्म खः। जि थुलि हे लुदं, अले जि थुलिं हे मन च्वं कि जितः पतिव्रताह्म मामं बुइकल, जिमि कलाः पतिव्रता, जि केहेँ पिंसं जिगु ख्वालय् भाजं मथाः। जिगु संतुष्टि थुलि हे खः। जिगु सुख थुलि हे खः। नत्र, न जि ब्वखतय् च्वने नं, न जिगु क्वथा हङ्कङ्ग पेरिसं जिगि-जिगि च्वं। जि थुलि हे लुदं कि जि कलाः खनाः मूहाले म्वाः। अहो ह्वाचतिनि डाक्टरनीनं जितः छु धाल स्यूला? — माष्टर, छ तःमिह्मसा जि छंके हे वयेगु खः। माष्टर, जिगु कर्म गज्याःगु जुइ! जिं मतिना यानाह्म मिजं चीमिह्म हे जुयाच्वनीगु। — माष्टर, छं मेह्म ब्याहा यायेगु मखुला? छ तःमिह्मसा, जि छंके हे वयेगु खः।

जितः चीमियात बकाः जिं द्यःयात ब्वः बिया। अहो! सितिकं सराः बिया। वास्तवय् द्यःयात न्ह्याक्व हे धन्यवाद ब्यूसां मगाः खनी। नत्र डाक्टरनी ध्यपुं वयाः जिगु जीवन वं साःगाः मयाइला? भेतनाः मयाइला?

पासा खनाः जि कन्ना चाः। जिं डाक्टर-नीयात धया — डाक्टरनी, छं जितः थथे यायेमते। छ जिमि पासाया कलाः खः। छंत स्यंकेगु

जिगु कर्तव्य मखु। वं धाल — हत् माष्टर, थः पासाया कलाःयात भचा म्ह्याइपु छ्याना-बीगु छंगु कर्तव्य धकाः खः।

अहो! गुकियात भ्रष्टाचार धाइ थौं व आदर्श जुयाच्वंगु दु। गुकियात अपराध धाइ थौं व कर्तव्य जुयाच्वंगु दु। अले मूर्खतय्सं छाय् घोषणा मयातले? — थौं संसारय् गनं हे अपराध मदु, गनं हे भ्रष्टाचार मदु, मात्र आदर्शं आदर्श दु।

उहु! थज्याःगु आदर्शया पुचलय् तया थके मखु जि थः मचातय्‌त। जिगु ह्लाती छगः अणुवम दुसा उद्धार याना बी जि गुलि मनू-तय्‌त। थ्व जुगय् दक्कले तःधंम्ह महात्मा सु? व गुह्मस्यां अणुवम दयेकल। दक्कले पापी सु? व गुह्मस्यां अणुवम — मुक्तिया वासः— आकाशय् हे पनातल।

अपराध। थौं आदर्श। भ्रष्टाचार। थौं आदर्श। थ्व मचातय्‌गु भाग्य छु ह्लाः स्वयाः धाये माःला? थौंया फुक्क मचातय्‌गु भविष्य जिं ह्लाः मस्वःसें, जातः मस्वसें धया बी–कायमचा च्यः जुइ, म्ह्यायमचा बंजाः। थौं म्वायेगुया आधार हे छु दु? कायमचाया हिचःति म्ह्याय-मचाया वैस।

छ्छा: नकेगु स्वयाकें चित्त दुला ? थौं थ: द्यांमलासें स्वयातं छ्छा: नकेफुला ? पाजु-पिंथाय् निन्हु च्वंबले ग्वार्चा नकल हँ। मचात म्हारा जू। आखिर थ: धयागु नं व्यर्थ ख:। थुलि व्यर्थ ख: कि थ: ति व्यर्थ न सुं दइ न सुं दु।

वास्तवय् थ: धयाह्म म्हनम्हन तातापाना वनी। म्हनम्हन सतिना: थ: परे जुया व:सा, अहो! सुया सुनाप इहिपा: याये खनी ? सुं नापं थ: परे मजूतले दक्ले तधं:गु थ: यायेज्यू, व नाप इहिपा: याये ज्यू। इहिपा: थ:थितिया केन्द्र ख:। व केन्द्रं तातापाना: थ: मखया वनी। अले हानं इहिपा: याये खनी। वास्तवय् थज्या:गु चट्टच्वंगु नियम छु द्यवं दयेकात:गु मखुला ? द्य: मदु धा:ह्म सु ? द्य: अवश्य दु।

हाय ! द्य: धयाह्म दुगु ख:सा वं थ्व संसारयात स्वर्ग मयाइला ? दु:ख मनुखं ला स्वयाच्वने मफु धा:सा द्यवं स्वयाच्वने फइला ? उह्रु ! थज्या:गु चिकुलां लँय्लँय् ग्वतुलाच्वंपिं मचात··· अहो ! नये मखना: कवंख्वा:पिं मचात··· बुरात बुरित ख्वनाजूपिं··· धेधेचूपिं······ थपिं ला बहादुरत ख:, गोर्खालीत ख:, ताये दयेक भोकलाग्यो भोकलाग्यो- धका: हालाजूपिं।

गुलि ग्वाफरत दनि थन नयेपित्यात धका: हे हाले ग्या:पिं, दुने फ्वाका जूसां ख्व:सिं थें छानाच्वंपिं, प्वा: सुखूसां ह्वाय् पता: थें धस्वा:पिं। अहो! जिगु पीर ज्वाँय् ज्वाँय् सयाच्वंगु सिमाया हा गपाय् हाक:। वंगलसिमाया हा सिवे नं ताहाक: थ्वया हा। अहो! सतकनिवासीतय्त नापं हाकांजाया वनाच्वंगु दु ख्वाउँसे ख्वाउँसे च्वंगु ग्रुतुली। जि मचात··· जि मंतकि अहो खिपतय् न्यासि वनेमा:पिं मचात··· थमित सुनां स्वइ ?

थन द्य: दहे मदु, अले डाक्टरनीया यत्थे याये दु। न थन पापयात दण्ड दु, न पुण्ययात सिरपा:। डाक्टरनीयात छु आनन्द दइला? व अपराधं वयात कसा मयाइला? जिं न्यना — डाक्टरनी, छंगु जिन्दगिइ आनन्द दुला ?

— वाह! जित: मगा:गु छु दु? छं मखंला थुलिमछि संपति दु। उलिमछि कमेयाइम्ह भा:त दु। अले छ थें हिसिदुम्ह प्रेमी दु।

— डाक्टरया जिन्दगिइ ले ? वयात आनन्द दइला?

— का वयात भन मगा:गु छु दु? जि

थ बांलाःह्म, बांलाःह्म जक मखु, तः -
मिह्म कलाः दु। थुलिमछि संपति,
अले पिने प्रेमिका दु।

— डाक्टरनी दक्कले दुथ्वीला जि हे खः।
न जि छेँय् कलाः दु, न संपति…

— माष्टर, जिं छंत छुं ग्वाहालि याये मफु
रेष्टुराँलय् यंकाः च्या छकः त्वंकेगु
सिवे मेगु छुं याये मफु। अँ छं
शरीचा ब्याहा याइ धाःगु…।

— सुनां ?

— महेश्वरीं

उहु ! शरी। वयागु नामय् जितः चुइँ-
चुइँ पूगु मि दु। लुमंकथरां नुगः मि पू। वयागु
नामय् निखेरं कःति धाः दु। लुमंकथरां नुगः
घाः घाः जू।

शरी खंसां निसें जिं सिल, संसारय्
थःत थयूक्वंक यःह्म मनू नं दये यः खनी।
शरी खंसांनिसें जिं सिल, संसारय् मतिना
धयागु नं जुइ यः खनी। यः दयेब्यु, मदये
ब्यु, मतिना अवश्य दु खनी।

ब्याहाः यानां जि जव कलाः धयाह्म खन,
अहो वयात जि बँय् हे मतया, मतिना याना।
घनघोर नकसां माया याना। सच्चा मतिना

धयागु सखे वहे् खः। तर शरीयात खनेवं वयागु निंतिं नुगः मिखा कनेवं जिं सिल—त्यगू:गा मतिना ज्यापुं बुँयात याइगु माया हे जक खः। संसारय् मतिना धयागु अवश्य दु। शरी खंसांनिसें जितः अनुभव जूगु दु, संसारय् मतिना धयागु अवश्य दु। तर थ्व थाः चायेकेगु घटना सकसियां कर्मय् मदु खनी। थ्वहे् फर्मुला कथं वनेवले, थ्वः धयाह्म अवश्य दु वयात अनुभव यायेगु चेतना फुकसिकें मदु खनी।

सिँ छत्वाः खिपतं सालाः ह्मिता च्वनी जि काय् कुने च्वकय्। खाया पा छपा धस्वाक तियातःगु दइ व सिँ च्वकाय्। अहो वयात गुलि आनन्द वः जुइ। वयागु चेतनायात दक्कले च्वह्यंगु आनन्द हे व खः जुइ। डाक्टरनीयात दक्कले च्वह्यंगु आनन्द हे् ह्मभोग खः। मतिना हे् मनुष्य जीवनया दक्कले च्वह्यंगु आनन्द खः थ्व खँ पत्याः जुइमखु डाक्टरनी। ह्मभोग हे मुख्य आनन्द खः—थ्व खँ पत्याः जुइमखु गुम्हं नं मतिनामि। अभिके अनुभव दु मनया भोग, अले निगू आत्माया योग हे् मनुष्य जीवनया आनन्द खः। ह्लिला (गिजेयाना) च्वंपिं दइ थन, थ्व मनूतय्सं कयाच्वंगु आनन्द

खनाः। ह्लिले मास्ते मवःला पा छपा धस्राकाः सिँत्वाः सालाच्वंह्म मचा खनाः।

मतिना धयागु दु ववाः चायेकेगु चेतना माः। थ्वः धयाह्म दु, वयात खंकेगु मिखा माः। गुलि अद्‌भूत चाइ लः मदु धकाः हालाच्वंसा न्या खनाः। अद्‌भूत चाःपिं मनूत अवश्य दइ, थ्वः मदु धकाः हालाच्वंपिं मनूत खनाः।

शरी खनेवं हे जिके व चेतना चुलि वःगु खः गुकें जितः मतिनाया अनुभव जुया-च्वंगु दु। स्वयात खनकि जिके व चेतना चुलि वइ हे परमेश्वर गुगु चेतनाय् थ्वःया अनुभव जुयाच्वंगु दु। मतिना जूह्म नाप ह्नेगु जीवन हे जक जीवन खः। सखे वहे जीवनं जक थ्वःया चेतना सुरू जुइ। नत्रसा थ्व जीवन छगू घिरिघिरि खःचा खः, वेकारयाह्म छह्म मनू सालाच्वनेगु रिक्सा खः गुकें सारा चेतना घाराघुरू जुइ।

मतिना अनुभव यायेगु जिगु कर्मय् दु। हाय! मतिना जूह्मनाप जीवन ह्नेगु जिगु कर्मय् मदु। थ्वःया दृश्यय् जि गबले मिखा कनेदइ, हे परमेश्वर··· जि शरीनाप गबले ह्नने दइ।

वास्तवय आः व वयेफु जिथाय्। आः

वयागु निंतिं धापलां ख्याः मदु जिगु लुखाय्। तर वयात आः जिं छाय् दुकाये? वयागु मतिना आः मतिना मखु जिगु मिखाय्।

आः व वःसा भाःत माःह्म खः, मतिना माःह्म मखु। जि आः मतिना माःह्म खः, कलाः माःह्म मखु। अबले हे वं जिगु खँ न्यनेमाःगु खः वया यःगु जूसा। जि कलाः दुह्म जुलं छु जुल, वयागु मतिना मतिना खःसा।

खः, वं जिगु खँ मन्यं खः। तर वयागु मतिना मतिना खः। वास्तवय् जिं हे जिगु खँ न्यनागु ग्वः? जि थौं संकल्प यायेधुन कि जि गःकियाः सी, थ्व मचातय्‌त नं जिं जीवनया खिपः फ्यना बी। अहो! थ्व राक्षसयात छाय् मञ्छत जिं तलय् बैंगलय् तक। जि थौं, ओहो! ग्याःगु गय्च्वंक। जि याकःचा च्वने जी मखु थन। थ्व मचात नाप जि याकःचा च्वने जी मखु थन। उहु! गय्च्वंक मूहाःगु जि… थःगु हे विचारं… थःगु हे ग्वसालं… गय्-च्वंक ग्याःगु जि।

जितः छह्म पासा माल थौं। जितः छह्म पिवाः, अज्ज छह्म थुवाः माल थौं। थ्व राक्षसं धाराधुरू याइ थ्व मस्तय्‌त, अले वं स्याइ जितः। प्याहाँ वने माल जि। व्वनाहय्‌माल

डाक्टरनी। व थौं चच्छि पिवाः च्वना थब्यु। जिगु नुगलय् उलिउलि सनाच्वंह्म हत्यारायागु ह्लाः ज्वना थब्यु। स्याइ जिं थ्व मचातय्‌त थौं··· स्याइ जिं थःत थःम्हं हे थौं···।

जिं गुलिसित शत्रु भापिया। वास्तवय् जि थः हे थौं थःत शत्रु खः, अले डाक्टरनीया ग्वाहालि काः जुया। अहो! गय्‌च्वंक ख्यूंगु थ्व गल्लि। न्हू सतक चाःह्यूवने सःसा आत्म-हत्या मयाइला थ्व गल्लि।

— ह्वाउँ ह्वाउँ···

छु रहरं उयाहःगु थ्व खिचातय्‌सं। फलय् चाःतुलाः च्वनाच्वंपिं मूर्खतय्‌सं। अहो। थज्याःगु चिकुं हे कत्यले मफु अमिगु रहरयात। उई दयाः लय्‌ताः सखे अपिं जि थज्याःह्म छह्म वफरायात।

— घुर्र घुर्र···

अहो! फलय् नं दुला सुखया न्ह्यः? छह्म फ्वगियाके नं दुला आनन्दया न्ह्यः? दुःख सखे कपिसं खनीगु जक खः थःम्हं ताइगु मखु। दुःख नं सखे भिंगु अयूलाः खः, उकिं छु वाः चाइगु मखु।

— हो हो हो हो···

वास्तवय् कत्यलेफुगु मदु नुगःया आनन्द-

यात गुगुं कष्टं नं। ड्रम थानाः अु थानाः म्ये ह्यलाच्वंगु दु, प्याखं हुलाच्वंगु दु, थ्व होटलया च्यःमचात, च्यः च्वनाः नयेमालं नं। पाहाँ व्यात कि सखे थमि उत्सव सुरू जुइ। अु थानाः प्याखं हुलेगुली नं गुगुं बाजं थायेगु ति हे सुख दु जुइ।

दुःख धयागु वास्तवय् कल्पना खः। नुगलय् छभ्माः खिउँया वइगु अन्धकार खः, सत्य मखु। अन्धकार धात्थेंला किचः खः, तत्व मखु। जीवन सुख खः, दुःख मखु। मचातयत जिं स्याये मज्यू, जि सी मज्यू। ह्याचः कथाय् वयाच्वंह्म राक्षसयात गबलें नतुइ मज्यू। अय जिके दुनेच्वंह्म, छ धः जुइव्यु कि शरी, जितः क्षमा या—बिन्ति जितः पँ, जिं गगु इलय चुपि व्हलन धाःसा नुगलं प्याहां वयाः जिगु ह्लाः ज्वँ। ··· अहो! गथे हि तिंन्‌न्‌न म्हुइगु जुइ··· ह्म हे इक्कुसे च्व। छु धयागु विचाः जिके वःगु जुइ ···।

— ट्याक्सी!

वाह! गुलि नाइसे च्वंगु सीट। सीट गुलि नाइसे च्वं। ध्यबा जक दयेमः जीवन गुलि यैपुसे च्वं। द्वलंद्वः वंगु ट्याक्सि-यात छगू जक शब्दं दिकेफु। थ्व लाख व्दँचिनाः

चुलुचुलु जुइह्म जनावरयात दां केवल छतका ह जुइब्यु, थःगु लँ लिकेफु। वास्तवय् थ्व लाखवंह्म जन्तुया छतका नितका नयाः हे प्वाः जायेके माः। धानिं धानिं ला दुगु जिगु जिउया मखंला छकू निकू ला नयेमाः।

वाह! गुलि याकन थ्यन डाक्टरनीया छेँ। ध्यबा जक दयेमाः, तापाःगु छु दइ थें। वाह! ध्यबा जक दयेमाः वं न्ह्याह्मसितं साल काइ, न्ह्याह्म ससतिना वइ।

आहा! लुखा नं चाः खनी।

वास्तवय् थ्व छेँ जिगु हे खः छाय्-धाःसा थ्व छेँया थुवाः डाक्टरनी खः, अले डाक्टरनीया नुगलय् जिगु राज्य दु।

अरे डाक्टरनीया कथाय्... डाक्टर, अले डाक्टरया मुलय्... ? डाक्टरनी... ? मखु छह्म मेह्म हे मय्जु। मय्जु नं अहो! ह्मस्यूह्म। वीणा। थः हे स्टूडेण्ट।

— नमस्ते सर

— नमस्ते

वीणाया नमस्तेयात जिगु नमस्ते लिसः वंगु दु। नमस्ते यायां दनावःह्म वीणा स्वफाय् फ्यतुनाच्वंगु दु। व ख्या ःभचा हे मछाःगु खने-मदु। डाक्टर ह्विलाच्वंगु दु। सखे, थौंकह्नय

मिसा जुइव्यु कि मिजं केवल छगू कप क्वा:गु कफि ख:, अले कफि न्ह्य:ने तया: मछाले मा:गु छुं मदु।

— मास्टर छाय् आ:ईती ?

— कमला ग्व ?

— व ला थ:छेँय्

— ए... का वनका जि छिमित डिस्टर्व जक जुल ..

— म्यतु रे छुया डिस्टर्व

— ह्मा:ल लिबात

'लिबात' शब्द लिसें जि कथां पिने थ्यनाच्वंगु दु। स्प्रींग दुगु खापा थ:थम्हं थ्याप्प त्यू वंगु दु। अन दुने कुमारी वीणा दु। जिं स्यू अन दुने गुबलें लुना दु, गुबलें लीना दु। अहो गय्च्वंक ग्यानापुसेच्वंगु भविष्य अन दुने छलंग खनेदु।

ट्याक्सि छग: व:सा गुलि ज्यू। ट्याक्सि... धिक्कार थ्व ट्याक्सि मा:पिं मनूत। मा:गु ला थ:गुहे कार ख:। डाक्टर खं ला, डाक्टरनी खं ला य:वले यथ्थाय् थ्यं। धिक्कार! जिगु जीवन गुलि कह्यं।

उहु ! पितिपिति, पितिपिति न्यासि वनेगु जीवन नं जीवन ला ? थ्व शताब्दी... ? व नं

बाचाइलय्··· ? पितिपिति न्थासि वनाच्वनेगु···
खिचां ह्वाउँह्वाउँ उइक··· । कार दयेव्यु कर
जितः नं··· हे ईश्वर··· । उह ! कार द्यवं दये-
कूगु गन खः । वला मनुखं दयेकूगु खः । अहो !
मनूतय्सं गरीवतय्त ही चायेकेगु वस्तु सिवाय्
छुं दयेकूगु मदु । गरीवतय्त नुगः मुइकेत
चाह्वय् चाह्वय् हे थ्व शहरं न्ह्यः वयेकूगु मदु ।

डाक्टरनीया थःछेँ नं ताहे पाः का । व
वं हे त्यानु का । हत्तेरी गज्याःह्म ध्वादः जि ।
त्यानुगु छाय् ? तापाःगु गनलं ? जि डाक्टरनीया
थःछेँलं तापाःथाय् च्वयनाच्वंगु दु, उकें मखा
सत्ती मजूगु । डाक्टरनीया थःछेँ डाक्टरनीया
थःछेँलं गवलें तापाःगु मदु । उह्नु, जि वं वं
च्वयनाच्वंगु दु । च्वंगु दु ।

— अहो ! माष्टर छाय् थबायूती ?

— डाक्टरनी, थौं छकः जिथाय् नु

— छाय् भ्वय् दु ला ?

— भ्वय् ? दयेका का नु··· नु थच्वयें नु···

— छाय् आबायूती ?

— छाय् छाय् का नु ले

— लं नं फी म्वाः ला ?

— म्वाःल, नु । कोट छपाः फ्युले विकुसाः
डाक्टरनी वास्तवय् बांलाःह्म हे मिसा

खः। वाह! वयात कोट गयूच्वंक ल्वः। भुयूगु कोट, तुयूगु ख्वाः। छगू यैपुसेच्वंगु सौन्दर्य पिज्वः।

आहा! डाक्टरनीया कार स्वां थें नाग्यू। खराचा थें चुल्ल वं। का, आः गुलि सत्ती। छह्म मिसा जक नापं दयेमाः, संसारय् तापाःगु छु मदु।

ओहो! लुखा चायेका हे थकल खनी जि। तालं ग्वयेत ताःला जि अवश्य कयागु खः। गथे तालं मग्वसें त्याहां वन जुइ जि। वास्तवय् जि जिके मदु थौं। सुनां जिगु ह्म संका तःगु जुइ।

मस्त ला याउँक दनाच्वंगु दु। न्ह्यःया सखे मुखूनाप जक ह्वने यः, जि नाप व उस्त च्वंगु मदु।

— डाक्टरनी, थौं चच्छि जि नाप च्वना ब्यु। वा थन वा!

— छु उसुउसु नवःगु थन?

डाक्टरनी ह्वाराह्वारा नस्वाःह्म खः। तर वयागु नस्वालं जिगु कथाया नवःयात त्याकेफुगु मदु। जि लयूताः, आखिर जि थज्याःपिं गरीव-तयूगु हे विजय दु। डाक्टरनीनं मिखा चाःहोका-च्वंगु दु। वयागु मिखा गबलें ह्वगंगु चकती,

गबलें रंग ब्वःगु अंगलय्, अले गबलें ह्ाकुगु लासाफांगाय् लानाच्वंगु दु। वयागु मिखां कथाया नवः मालाच्वंगु दु। तर वं मस्यू, व नवःराज व थःहे फ्यतुनाच्वंगु खाता तःलय् सुलाच्वंगु दु।

— गय्च्वंक उसुउसु नवःगु ख्व… !

वाउँक वथंगःगु कोप्रा नवयाच्वंगु दु। डाक्टरनी नं मखुगु खँ धाःगु मदु। अय्नं गय् थें मस्यू, डाक्टरनीयात जि कोप्रां ब्छाके मास्ते वः, जि वयागु खँ सह् याये मफु। ब्छालु थें च्वं वयागु लालि अप्वःगु अपित्र म्हुतुसिं प्याहांवःगु खँ। वास्तवय् जि थःहे अपित्र खः। ब्छालु तायेगु छाय् जिं अय्च्वंक ताकुसेच्वंगु खःगु खँ। उकीसं व थौं जिगु परिवारया संरक्षिका खः। वयात जि कोप्रा नत्रयेके मज्यू। व देवी खः। वयात जिं धुपाँय् च्याके माः। भिंगु चुरोथ त्वंकेमाः।

डाक्टरनी चुरोथ त्वनाच्वंगु दु। कोप्रा पिने मातनय् भ्वपुलाच्वंगु दु। जिगु कोथा अाः डाक्टरनी नस्वाः। डाक्टरनीया चुरोथ नस्वाः। ह्ापासा जि मिसातय्सं चुरोथ त्वंगु स्वये मयः। अाः ला वयागु म्हुतुं प्याहां वःगु कँ सुपाँय् खः, अले वयागु ख्वाः चन्द्रमा।

आहा चन्द्रमा व सुपाँय्‌ आः जिगु कथाय्‌ दु। सित, जिके दुने च्वंम्ह राक्षस। जितः चन्द्रमाया सुवाः दु।

— छ धात्थें बांलाम्ह हे मिजं खः, माष्टर।
— धन्यवाद। का स्व,। जिमि काय्‌ खंला? छिमि काय्‌ स्वयाः बांमलाः ला?
— बौ गय्‌च्वं! बौ स्वयाः वनी का।
— जि पाखें छम्ह मचा दयेकिले छं।
— का त्वःता व्छया ब्यु। जितः मचा-मिचा म्वाः। छम्ह दत, गात।
— छंत कोस्वँ धाइ का, डाक्टरनी।
— धाये ब्यु।
— मत स्याये न्हें? छ मत स्यानाः च्वने नंगु खइमखु। न्ह्याब्लें प्रकाश मखु गबलें गबलें अन्धकार नं न्ह्याइपु।
— म्वाः जि ग्याः खिउँल कि।

अहो! खिउँ खनाः ग्याःम्ह डाक्टरनी। थ्व कथाय्‌ च्वाक्क वये यःम्ह राक्षस खनाः व गुलि ग्याइगु जुइ। व छु मत्ती तयाः वःगु खः वयागु निंतिं वहे खँ खयेब्यु। उह! वयात जि कने जीला, छाय्‌ जिं वयात ब्वनाहयागु खः। वास्तवय्‌ जि थःम्हं हे त्वःमंका व्छयेमा, छाय्‌

जिं वयात ब्वनाह्याग् खः ।

छु नयाः म्वाइ थ्व मचात, जि छह्म मंत धायेवं… जिगु नुगःया कुचात ।

जि छह्म…

थन यक मनूत दु, उकी मध्ये जि छह्म, अले जिहे छह्मसित जक थः मचातय् पीर दु, मेपिं फुक्कं मज्जां म्वानाच्वंगु दु । अहँ वास्तवय् थन म्वानाच्वंपिं सुं मदु । सकलें थ्व सितिंवंगु समाजया छगू पुर्जा जुयाः सनाच्वंगु दु । गरीवत फुक्कं छगः छगः यंत्र खः, अले गुगुं इन्धन सुनानं संचालन यानाच्वंगु दु । वास्तवय् थुलि-मछि भिडय् छह्म हे जक मनू दु । व जि खः । मनू व मेसिनय् पाःगु थुलि हे दइ कि मनूयाके पीर दइ, यंत्र पीरं शुन्यं जुइ । जिके पीर दु, जि मनू खः । अले थुलिमछिं मनूत सनाच्वंगु दु, जुयाच्वंगु दु, अपिं यंत्र खः, अमिके पीर मदु ।

अरे ! सुनां धाल अभिके पीर मदु ? पीर मदुह्म थन सु दु ? पीर तंकेत थन गुलि म्वा: मदु ज्या जुयाच्वंगु दु । सुनां मस्यू चुरोठ वीष, अयूला: वीष ? थ्व वीष ब: कया: मनूत दना जूगु दु । छाय् ? पीर तंकेत । अहो ! मनूत वीष नया जूगु दु जीवनया घा: लंकेत । पीर जीवनया घा: । थ्व थुलि लिउलिउ वइ कि अयूलाखं त्व:ते सार्थं हे भयंकर ख्वा: ज्याना: ह्वांग या: वइ । अले लाछि खिचां थें वंथाय् तक पीरं ह्वाउँ ह्वाउँ उइकाजूपिंत जिं गथे यंत्र धाये फइ ? ओहो ! अयूसा थपिं फुक्कं मनू ख:ला:ले ? अरे मनू ख:सा थमिसं छाय् जिं थें थ:थम्हं सीगु ग्वसा: मग्वल ? मनू व पशुया दथुइ पा:गु थुलि दु कि मनू थ:थम्हं सी फु, पशुं थ:गु मृत्युयात थ:गु ज्याय् छयले मफु । अयूसा थपिं आत्महत्याया कल्पना मदुपिं मात्र पशु ख: अले थ्व पशुतय् दथुइ च्वना: जिं थ:गु मुक्तिया राजमार्ग खंकाच्वनागु दु, वोधिज्ञान लुइकाच्वनागु दु । आहा ! जि य:ह्म मुक्तिदेवी जोशी छिपया पारी जित: पियाच्वंगु दु ।

जीवन छगू रोग सिद्ध जुल कि उकिया
वास: ? वीष !
मजि मगात कि न धका: द्यवं दयेकात:गु

नसा ? वीष !
द्यवं ब्यूगु छगू तःधंगु वरदान ? वीष !
मनूया दक्कले तःधंगु ज्ञान ? वीष !

वीष नयाः सी ज्यू – थ्वहे मनूया दक्कले तःधंगु ज्ञान खः। मनू जुयाः म्वानाया थ्वहे छगू धिसिलाःगु प्रमाण खः। वीष नयाः जि सिनावने। मचात निह्म नं जि वीष नकाः स्याना थके। नत्र जिगु बाखं कचाइ मखु। थमिसं छय् छुइ द्येका यंकइ, अले जिगु वंशं जि स्वब्याइ मखु, तुब्वा थजु जिगु वंश। थ्व वेकारगु समाजया अंश। उत्पादन थमजु गुगुं नं पुर्जा जिगु वंशं व वेकारपिं जनावरतय् यंत्रया। अर्थ याकनं थुइब्यु फुक्क मनूतय्सं जिगु मंत्रया। आखिर जिगु वंशया अन्त गुम्हं मनू मखु। द्यः... ? अरे ! वला थुलि असंभव खः कि द्यः दु धयागु खँति हे असंभव खः। अले द्यः मदु......

अरे ! द्यः दु। द्यः मदु धाःह्म सु ? छह्म कां लुमुक निभालय् च्वनाच्वंगु दु, अले जः मदु धकाः जिद्दि यानाच्वंगु दु। व काँनं छु स्यू कि निभाः लुमु जक मखु व जः नं खः। हाय ! जिं छु स्यू कि गुगु आधारय् जि म्वाना-च्वना व प्राण जक मखु द्यः नं खः। हे परमेश्वर ! जितः व मिखा ब्यु गुकें जि द्यः थखं। व

चेतना ब्यु गुकें जितः द्यःया अनुभव थजु।

हाय ! जिके अनुभव मदु द्यःया। अनुभव मदु जीवनया। अनुभव मदु मृत्युया ! थुलिमछि म्येय् स्याइगु देशय् च्वनाः सीह्म म्येय्‌या ला पाकापाका नयाः नं मृत्युया अनुभव यायेमफुगु जिगु गज्याःगु मूर्ख चेतना। मृत्यु जिके हे दु। जीवन जिके हे दु। सखे द्यः छगू प्रवाह खः मृत्युं जीवन तक जीवनं मृत्यु तक वेगं न्ह्याना-च्वंगु धाराया… । अहो ! अय्‌नं जिके न अनुभव दु जीवनया, न होस दु मृत्युया, न चेतना दु गुम्हं द्यःया, ३३/३३ कोटि द्यः दतं नं। थ्व विचार जिके गनं वयाच्वन जिं धाये फतला, अय् जिके हे दुनें वयाच्वंगु खतं नं ?

जीवन। मृत्यु। जिं म्येय्‌या ला नया। व ला मृत्यु लाकि जीवन ? न्ह्यः लिसे साः। न्ह्यः लिसे साः। व छुकिया सवाः ? मृत्युया लाकि जीवनया ? आखिर प्राण ह्वात्तु ह्वायाः ह्मिताच्वंह्म सु खः ? प्राणं प्राण नइ, प्राणं प्राण नइ सा बल्लाः त्याःया प्रमाण हे थ्व खः। अले थय्‌च्वंक बल्लाः त्याः थासय् थय्‌च्वंक कातुपिं मचात वांछ्‌या थकेगु जिगु कर्तव्य मखु। यायेमाः जिं थौं छगू अपरेशन थ्व मचातय्‌त। हाइ ! जिगु नुगःया कुचातय्‌त। थमित ताःहाकःगु

जीवनया रोगं थियाच्वंगु दु। वासः धयागु रोगं थिलकि हे यायेमाः। थमित जिं आः हे मुक्त यायेमाः। नत्र पालां प्यमनं अले सालां चमबूगु थज्याःगु हे विचारं गुलि गुलि वाथावाथा कनी थपिं। जिं थ्व विचार प्यनंका च्छयेमाः। साः लिसें ताःहाकः जूगु थ्व विचारं जि मुक्त जुइमाः। थ्व जीवनया रोगं जि मुक्त जुइमाः।

घडिया सुइं जितः स्कूलया लँ क्यनाच्वंगु दु। जि मुक्त जूगु मदु घडिया घेरां। स्कूलया घंटिं तांतां यानाः जितः चले यानाच्वगु दु। जि मुक्त जूगु मदु घंटिया चक्रां। जिं थःगु घडि छ्कः चायेका स्वयां छ्गू चक्रां मेगु चक्रायात हीकाच्वंगु दु। चाःहीकाच्वंगु दु। अहो! छ्ह्म पालें जितः, जिं विद्यार्थीयात, विद्यार्थीं वया मां बौयात, वया मां बौनं मेपित चाःहिकाच्वंगु दु। छ्ह्म मनुखं मेह्म मनूयात चाःहिकाच्वंगु दु अले थ्व वेकारगु यंत्र छ्गः सुचारु रूपं चालु जुयाच्वंगु दु। अय् हिकुलां थें चाःहिलाच्वंपिं छ्पिं दिनाब्यु। अय् मोटरया पांग्रा छिमिसं विद्रोह या।

किरिरिङ······किरिरिङ······

सखे फोन जितः वःगु जुइ। जि मुक्त जूगु मदु टेलिफोनया तारं। आः जितः छ्ह्म

मनुखं चाःहीकइ। उछु, हेडमाष्टरयात चाःहीकल फोनया घंटिं।

— धी… मासौयूत्र फोन छिगु

फोन जिगु हँ। हेडमाष्टरं जितः फोन बियाच्वंगु दु। वाह! जिगु धायेगु गुलि मज्जा! जिगु वसः, जिगु फोन, जिगु… जिगु स्कूल, जिगु देश, जिगु भाषा। जिगु धायेगु ई वराबर वइ थ्व संसारय्। थ्व संसारयात तःथासं वां वां न्याये ज्यू जिगु जिगु धकाः। वाह! स्कूलया फोन आः जिगु……

— हल्लो…

जि स्यू थ्व कमला खः। डाक्टरनी। गुह्मस्यां घमण्ड यानाच्वंगु दु कि व सदां मुक्त, अले वयात थें सुख थन स्वयातं मदु। वास्तवय् थ्व कमलाचा, वया भाःत, थपिं व्यर्थपिं प्राणी खः। समाजय् थपिं खालि भार खः गुगुं भरोसा मखु। मनू धयाह्म समाजयात ज्याय् ख्यले थदु, अले धकाः जीवनया मू च्वह्मनी। थ्व डाक्टरनीनं थःत हे जक मनू खनाच्वंगु दु। वास्तवय् थ्व दक्कले कह्यंह्म प्राणी खः। ख्वाः नं थ्वया वाउँ भत्त ख्वाः वः। हाय् हे चाःतू। छकः निकः, जितः मत्ती वइ, छु रहरं घवं मुंके हःगु जुइ दकड़ाक पशुयंछि मनूया नामं मनूया पुचलय्।

मनू धयाम्ह गज्याःम्ह खः खंके फुला सुनां नं मनूया। ख्वालय्? मनू पुचलय् सदां ल्वापु हँ। छाय् ल्वापु मजुइ? मनू धयाम्ह छु छताजि जनावर खः ला? मनू समाज ला तःताजि पशुपंछिया छगू पुचः खः। थन ल्वापु गुबले च्वनी? थ्वं खिचा, धुँ, च्वलय् छु रहरं तयाबिल थ्वं मनू धकाः छगू हे पुचलय्? छु तमासा ब्वयेत ल्वाकःबुकः याना बिल थ्वं फुक पशुपंछि थ्व मनूया नामय्। वास्तवय् मनूया ख्वाः गथे च्वं सुनां स्वये नं ला? सु दु थन मनू ख्वाः वःपिं? गुलिं म्येय् ख्वाः वः। गुलिं सल ख्वाः वः। गुलिं ढुहँ ख्वाः व। गुलिं च्वलय् ख्वाः वः। गुलिं ब्याहां ख्वाः वः। जि यःम्ह छम्ह नं खं ला… शरी… व नं मनू ख्वाः मवः। व छु ख्वाः वः?… परी ख्वाः वः। धरतीया मनू मखु थें च्वं व, सर्गतय् ब्वइ थें च्वं व।

भत्तु ख्वाः डाक्टरनी हालाच्वंगु फोनय्। हाफ टाइमय् बिदा कया वा हँ फोनय्। गोदावरी वनेगु हँ। मस्त गन तया थकेगु जि? याकनं हे ल्याहां वयेगु हँ। वइ… व नाप जुलकि वाच्चा ई मजुइक जि गबले लिथ्यंगु दु। ग्वःकः ला जि मस्त पाउरोटि निकू नयाः द्यनाच्वंगु दु।

हू वःम्ह डाक्टरनी। वं स्वये व जक मनू

थेंच्वं। जितः वं बाउचा यानाच्वंगु दु। ध्यबाग्र चश्मा स्वयाः वं जितः गुलि चिकीचाधिकः खना-च्वंगु दइ। गज्याःगु उल्टागु चश्मा। मेगु चश्मांसा चीधिकःसां नापं तःधिकः खनेदइ। गबले व ध्वगीगु चश्मा नच्चुक छ्याये दइ। वया न्ह्यःनेला जि धरहरा खः, धरहरा। व साःगाः बाः वनीगु धः खः। जि मनहरा खः मनहरा। खः व ध्वबा दुह्म खः। तर, तःधंह्म मनू मखु। वया भाःतया दर्जा तःधं, तर व तःधंह्म मनू मखु। मनू तःध, न दर्जा जुइ, न धनं। दर्जा सुं पिउन जुइफु। तर व तःधंह्म मनू जुइफु। चीमि जुइफु, तर तःधंह्म मनू जुइफु। वाह्! तःधंगु दर्जा थः यस्सें दइमखु, तःमि थः यस्सें जुइमखु, तर तःधं थः यस्सें जुइफु। परीक्षाय् पास जुइगु थःगु ह्लातय् मदु,। वाह्! तःधं जुइगु थःगु हे ह्लातय् दु, थ्व स्वयाकं कायेमाःगु बक्सिस मखु।

जि लुमं डाक्टरं जितः छकः तःधंह्म मनूयात स्वये थें स्वःगु दु। वं जितः चुरस बिल। जिं धया—

— अहँ, चुरस त्वःते धुन जिं।

— ओहो…

डाक्टर अजू चाल। छह्म तःधंह्म मनूयात

स्वयेगु भिखां जितः स्वत। अले धाल—

— ओहो··· गुलि दत ?

— दत, छ अमेरिका वंबलेनिसें।

— अ··· ठीक यातका छं। जिला त्वःते धकाः गुलि सना ग्व···

खः जिं ठीक याना। चुरस त्वःता। वं वेठीक यात। ठीकयाःह्म तःधं लाकि वेठीक याःह्म तःधं ? अवश्य ठीकयाह्म तःधं। व स्वयाः जि तःधं। वाह ! तःधं जुइगु थःगु हे ह्लातय् दु, चुरस त्वःतेगु थःगु हे ह्लातय् दु, अयलाः त्वःतेगु थःगु हे ह्लातय् दु, खःगु खँ ह्लाय्गु थःगु हे ह्लातय् दु, खःगु लँय् पलाः तय्गु थःगु हे ह्लातय् दु। वाह ! वाह !! थःगु तुति, थःगु म्हुतु, थःगु ह्लाः थःगु हे ह्लातय् दु। तःधं जुइगु थःगु हे ह्लातय् दु। तर गय्च्वंक अजूचायापुगु खँ थ्व खः कि छह्म मनू ह थन तःधं जुयाच्वंगु मदु, अले गुलि दुःखसियाः चीधं जुयाच्वंगु दु।

तःधं जुइ अःपु, चीधं जुइ थाकु। चीधं जुइत गुलि खर्च यायेमाः। अयलाः त्वनेमाः। चुरस त्वनेमाः। भत्ती वनेमाः। गुलि कुतः यायेमाः। आहा ! चःः जुइत गुलि अःपु, च्यः जुइत चाकरि यायेमाः, गुलि हिचःति हायेकेमाः।

जि च्वय: लाकि द्य:? त:मितय् चाकरि च्वय जुइ, चीमितय् सेवां द्य:। डाक्टरनीया संगतं जि छु जुयाच्वंगु दु। जुइमा:गु ख: वया नुग:द्य:, तर जुयाच्वंगु दु छ्युतु ल:।

जि ल: ख:, गा: वंथाय् बा: वनेमा:। एक वजे जुइन। हाफ टाइमया ग थाइन। जि छेँ वनेमा:। ह्नीच वह्नी चिकुइ, कोट फी मा:। अले डाक्टरनीया सेवाय् हाजिर जुइमा:। गोदावरीइ वने धा:गु छाय् जुइ? हू व:ह्म स्निसा...

सदां जि थथे मनं खँ ह्ला:गु छाय्? लँय् वंसां मनं खँह्ला:। छेँय् च्वंसां मनं खँह्ला:। जिं थथे थ:गु मनय् कत्तुकुला च्वंगु छाय्? सखे थुकिया कारण शरीचा ख:। जि य:ह्म शरी। नुगलय् च्वना: नं जित: कुतिकुति यानाच्वंगु दु अले स्या: सह याये मफया:, जिं वास: माला-च्वंगु दु। शरीचा लिसे जीवन ह्ना च्छ:सा, व नुगलं प्याहां वइ अले घा: लाइ। अहँ लाये धुंगु घा: गथे लाइ। वया क्यहेँ वरीचा ब्वाके ह्येला कि जिं! थथे नानारंगया खँ मनय् ... जूसा थौं मखुसां कह्नय् अवश्य वँय् जुइ जि। वास्तवय् शरीचा स्वया: नं वरीचा बांला:। वरीचा ल्हवँ नं ल्हवं, भ्त: भ्त: धा:। अयूनं जित: गय् थें शरी हे य:, जि य:ह्म शरी।

जितः शरी हे यःगु छाय्? आत्मा छता हे खःसा शरी जुलं छु वरी जुलं छु। करेन्ट वहे च्याइगु जूसा चीमया निंतिं थ्व नुगःया कचकच छाय्? निम्हं छह्म थें हे जि सरिवरि याये मफुगु छाय्?

अरे! आत्मा छता हे खः धायेगुया अर्थ ला चा छता हे खः धायेगु जक खः। चा छता हे जुइ ब्यु, बुया वइगु फरक खः फरक खः। क्यब वहे, तर गुगुं स्वां खः गुगुं घाँय् खः।

अय् जि छह्म पशु खः, अले थ्यन खनी घाँय्या लुखाय्। कोट फिउ, ह्वाय्कं स्व, सँ छ्यँ, मस्तनाप खँ ह्ला, यग्गु या। नुगः ला हिना हे वनाच्वंगु दु खनी थ्व खँया सुकाय्। जिगु घाँय्या सः तायेदु। हालाच्वंगु खनी फोनय्। जिगु नुगःया खँ ताये दुगु गुगुं नुगः दइला, थ्व संसारया गुगुं कुनय्।

— ... ...

— अपाय्धंगु वोर्डिंगय् नं नेट छगू हे सिमाय् खाये मायेका तयेगुला-छिकपिंसं ?

— ... ...

— शोभाला शोभा खः। क्यबय् जकं शोभा खः का।

— बाय्‌डमिण्टन कोर्टय्‌ नं सिमाया शोभा
ला मा:गु मखुनि।

— ... ...

— वला जूगु जुइहे धुंकल। धंदा छाय्‌
काये...

— ... ...

— लँगडा मजुइव जिलका। राजुयात
मम्मि वह्‌ वइन धयादिसँ।

डाक्टरनी रिसिभरय्‌ हालाच्वंगु दु—
अँ अँ... ज्यू वला न्ह्याथाय्‌ यंकेमा:सां यंकेका...
हस्‌हस्‌... Thank you.

— सु व? स्वयात Thank बियागु?

— माष्टर, जि वोर्डिगय्‌ वने मालका।

— छाय्‌? गोदावरी वने धयागु मखुला?

— राजु सिमां कुतुवल हँ...

— का, गवले?

— थौं... बाय्‌डमिण्टनयागु नेट सिमाय्‌
त:वंगु हँ।

— अपाय्‌ धंगु वोर्डिगय्‌ नेट छगू हे
सिमाय्‌ खायेगु ला ले यानात:गु...

— वह्‌ला। शोभा हँ सिमा। कयबय्‌
धका: सिमा शोभा जुइ...

— आ: छु जुल हँ ले

— तुति त्वःधूगु दु हँ। न फ्राक्चर जकला!
— आःहे स्वः वने माःगु छायूले? अन डाक्टर दु हे दु। वासः यात हे जुइ।
— वासः ला याये धुंकल… स्वः वने माल नि…
— बौह्म स्वः हुँ धाले। •वसा डाक्टर नं खः। छ वनां छु यायेगु? कतांमरि दयेकेगु ला मखुनि।
— अँ, धात्थें बौह्म हुँ धाये हला अयूसा… जि कहृयू वनेका

आखिर छह्म मिसायात छह्म मचा मखु, छह्म मिजं हे तःध खनी। थौं कहृयूला मस्त मां-बौ दयेक हे अनाथ खनी। डाक्टरनी हस्पि-तलयू डाक्टरया नम्वर चाहीकाच्वंगु दु। वया काय् बफरा राजु बोर्डिंगया नामं छगू अनाथा-लयू तुति त्वःधुकाः ग्वतुलाच्वंगु दु। मिखाया न्ह्यःने जि छगू अन्धकार खनाच्वनागु दु-मां-बौया मतिना मदयेक ब्वलंपिं मनूतयूगु समाज गुलि खिउँइगु जुइ- कल्पनां जक हे जितः इकुयाच्वंगु दु।

थौंकहृयू कार दत, टेलिफोन दत, अनेक दत। तर समाज पाःगु दुला? लभ यायेगु टेक्-निक न्हू न्हूगु दत। लभ पाःगु दुला? तुति

त्व:धूह्म काय् स्व: मवंसे डाक्टरनी जिनाप ह्लिलाच्वंगु दु। जि नापया लसपसं फुक्क बोर्डम सिलाच्वंगु दु। थ्व गोदावरिया पार्कं वयात न्ह्यइपुका च्वंगु दु। थ्व छु गुगुं न्हूगु बाखं ख:ला? अहँ, थ्व पुलांगु हे बाखं ख:। पुलांगु हे लभ ख:। लभया इतिहास थ्व हे ख: कि न थ्वयात मानवता मा:, न नैतिकता मा:। थ्वं भा:त स्यायेफु, थ्वं कला: स्यायेफु, थ्वं मस्त स्यायेफु, थ्वं न्ह्यागगुं यायेफु। समाज ह्लिले धुंकल, अहँ थ्व वेमान लभ ह्यूगु मदु। न्हू न्हूगु आविष्कारं थ्वयात न्हू न्हूगु टेक्निक वरदान थें ब्यूगु दु। थ्वयागु स्वभावय् हामोबाग: हे मानवता दुस्व:गु मदु। थ्व डाक्टरनीया आनन्दयात खना: सुनां शंका यायेफइ कि वया काय्यात थौं दुर्घटना जूगु दु।

— डाक्टरनी, छंगु थ्व आनन्दयात गुगुं दु:खं हे स्यंके फइमखु?

— फइमखु।

— जि सीसां छंगु मिखाय् ख्वबि वइमखु?

— वइमखु।

— हँ?

— वइमखु। सी मा:गु सित। हानं ख्वये मा:गु छाय्?

— छं जि नाप मतिना जूगु मदु ?

— सखे द्यवं जितः सृष्टि याः बले जिके दुने मतिना धयागु तत्व तये ल्वः-मंकल जुइ।

— अले ?

— अले छु, जि सुं नापं मतिना मजू।

— जि नाप नं ?

— धाये हे धुन नि सुंनापं नं मजू।

— अले, छाय् जि नाप थथे जुयागु ले ?

— छ… ? छ धयाह्म गु ? छगू खुसिया किनारा खः। छंत न्हुयाः जि छपासः लः त्वनेफु। किनारा यगु जुइ ब्यु, जिगु निति लः छता हे खः।

— आम धायेगु जक का डाक्टरनी। जि न्ह्यःने मंतकि लुमना मवःसा खः का छं

— अथे लुमना-लामना वइह्म जात मखु जि। छ थञ्याःपिं मिजंत खनाः तसकं ग्याः जि।

— छाय् ?

— छ थञ्याःपिं मिजंतय्सं पंजलय् कुनेगु कुतः याये यः। उखुनु छनाप चच्छि द्यना। हानं हानं अथे द्यं धये माली

धकाः तसकं ग्याः जि। स्व, माष्टर ब्याहा या छं। जि अथे वयेमखु।

— सुनाप ब्याहा याय्‌गु ?

— जिं थौं शरीचा नाप लाये धुन।

— का वयागु नां कायेमते जिगु न्ह्यःने। वयागु नां हे जितः मि थें चुइँचुइँ पू। गसुलिं नुगलय्‌ त्यू थें च्वं।

— हः, आमथे धाइगु का जिं मथूगु। मतिनाया भाषा धयागु आम हे मखुला ? भ्याः भचा हे मथू जिं मतिनाया भाषा।

— ......

— स्व माष्टर च्याइँ गुदँ दत हँ, शरीचां छंत मतिना यानागु। व नाप ब्याहा या। ... थौं छन्हु जि यत्तले छ नाप च्वने।

— हः, आम यत्तले च्वने धयागु भावना हे ला मतिना खः।

— मखु, कन्हय्‌सं निसें जिं छंत थी हे मखु। माष्टर, छ भाग्यमानी खः। शरी तसकं बांलाः, अले वयागु नुगलय्‌ छंत माःगु मतिना दु !

— का त्वःता व्छ वयागु खँ। जि कलाः

दुबले हे व:गु जूसा जिं वयात लस-
कस यायेगु खः।

— व ला कानूनं मब्यूनि। कला: दयेक…

— नुग:या खँय् कानूनं थी मखु, डाक्टरनी. नुगः सदां स्वतन्त्र खः।

— का ता:हाकः खँ ह्लाना च्वनेमते। वं ति छंत सुनां ययेकी मखु।

— कला: दनिबले हे व:गुसा, वं जितः ययेकल धायेगु खः।

— ब्याहा जक मयातका ययेकाला च्वंगु हे दुनि।

— ब्याहा मयासें ख्या: याइपिंनाप जि ब्याहा यायेमखु।

— तसकं नातिकुति का माष्टर छ। शरी थज्या:ह्म मतिनामि ब्याहा मयाइह्म! जितः ब्याहा याये मा:सा याइला छं? छ स्वयेबले जिमि भा:त डाक्टर…
…वं धायेके ह: बले स्यूला? जिं जि य:ह्मनाप च्वनाच्वनागु फोटो क्यना बिया। वं छु धया हल स्यूला? Student life य् न्ह्यागु जूसां ल्व:-मंका च्छ हँ।

— छंगु रूपं जादूयात का डाक्टरयात।

— छंतसा जिगु रूपं जादू याये फइला?

— छु खः, छु खः।

— छ थज्याःम्ह नातिकुतिं, जितः ब्याहा यायेमाःसाला, बरु ब्रह्मचारी जुयाः जीवन बिते याइका। जितः ला व मतिना-भितिना धयागु माःगु मरू।

— छंत मतिना-मितिना म्वाः। रेष्टुरां, बार ला माः। गरीवतय् जीवन स्वसाः, रेष्टुरां बार धयागु ला अमित स्वर्ग थें तापाः। छ्छाः नयेत प्ययपां चुयाः नयाजूगु दु। मतिना उलि नं मदुसा छु आधारय् म्वायेगु अपिं।

— अय्सा गरीवत फुक्क मतिनाया आधारय् म्वानाच्वंगु दु?

— अहँ। क्षमाया। जि द्वन। वफरातय् भाग्यय् मतिना नं मदु। अपिं पशु जुयाः म्वानाच्वंगु दु। जि नं छु पशु जुयाः म्वायेगु ला?

— ताःहाकः खँ ह्लायेमते। छं मचाखाचा नं थः हे मचाखाचा भापी धाःगु दु। जि ला आः हे सःताः छंथाय् छेँय् तया थके।

— छं तया थके म्वाः, यःसा जि थःम्हं

हे ख्वना हये…

— ख्वना हचि माष्टर, स्व व तसकं हे नुगः ख्वयेकाच्वंगु दु।

— छं अथे नुगः गबलें मख्वःला ?

— अहँ, जि थज्याःम्ह अभागी मखु। मस्यू, न जि अभागी ख्वःला। जिं ख्वःगु नुगःया सवाः कायेमनं। व नं छगू न्ह्यइपुगु हे जीवन खइ, नुगः ख्वयेका च्वनेगु नं…

— धाःथें छं मतिना धयागु जु हे मजू ?

— जु ला छाय् मजू ? का छ लिसे मतिना यानाच्वना। कह्यय् मेह्मनाप याये। कँस मेह्मनाप जुइ। छिमि थें छह्महे नाप धयागु मरू…

— तःह्मनाप मतिना यात धाःसा उकिया मतलव खः छह्म नाप हे मतिना याःगु मरू।

— माष्टर, प्रकृती न्ह्यागुयात नं प्रेम यायेमाः। आः संध्याकाः जुल। संध्यायात प्रेम यायेमाः। हनीच, बहनि जुइ। बहनियात प्रेम यायेमाः। संध्यायात जक प्रेम याःसा, चच्छि हिच्छि ख्वयेमाली। सुथनाप जक

मतिना या:सा ह्निच्छि चच्छि ख्वये
माली। ह्नि यात जक ययेकल धा:सा
चच्छि ख्वयेमाली। चा:यात जक
ययेकल धा:सा ह्निच्छि ख्वयेमाली।
प्रकृतिया थ्व छगू चक्रयातहे ययेकि
अले न्ह्याबलें ह्निले दइ।

— तर व मनूया जीवनया कल्पना यासा, न वयागु जीवनय् सुथ वल, न संध्या वल, न ह्नि, न चा,। छंगु जीवनय् ला सकतां दु। प्वकलं म्वायेमा:-पिनिगु कल्पना या सा…

— जित: मेपिनिगु मतलब मदु। संसारय् जि छह्म पाहां ख:। थुवालं छु छु नकल व व नये। सभ्य नकूसा धन्यवाद बिया: सुंक वने।

थुल जि डाक्टरनीया सिद्धान्त। चूलाक्व-नाप लभ यायेमा:। गय्च्वंक घच्यापुह्म मिसा। जिगु जीवनय् गुकु हाक:गु कथिं हे थ्वयात न्ह्याय् मदयेमा। घच्यायापुसे च्वंगु सिद्धान्त दुथना: म्वानाच्वंह्म मनूया सौन्दर्य नं घच्यायापुसे च्वं। थ्वं बुयात:गु पाउडर, उला-त:गु अज:, तयात:गु लालि, अह्रो, थ्वया ख्वा: हे रंग छिनात:गु ख्वा:पा: थें च्वं। थ्व

मिखां स्वइबले हे थ्वया दुने छह्म घञ्चायापुह्म जनावर म्वाना च्वं थें च्वं। मनूया मिखा थें मच्वं थ्वं कनोगु मिखा। आहा! गयूच्वंक मोहनि भयूब्यू जि शरीया मिखा!

थौं डाक्टरनीनापं चाःह्य वयाः जितः उलि न्ह्यइपु मजू। वं शरीया नां कासां निसें लने-धुंकूगु घालयू हानं स्याक्क घाःखू ब्वलाव:गु दु। शरीयात जिं आः हे सःताः ब्वना यंके। बफरां थःगु नुगलयू जितः नकिं थें तानातःग दु।

न्ह्यःने डाक्टरनो दु, तर नुगलयू लुयाच्वंगु दु शरी। कार चले यायां ल्ह्यल्ह्यंपुयाच्वंग दु, डाक्टरजी सुखया समुन्द्रयू, थ्व लयूतानीं। जिगु मिखायू शरी लुयाच्वगु दु, व कसियाच्वंगु दु दुःखया समुन्दरयू व मतिनानि। अले लुमना वयाच्वंगु दु, जि मचाखाचाया मां, गुह्म तने धुंकल थ्व संसारया समुन्दरयू व धाइह्लाइनी। थपिं स्वह्म भिसात मध्ये स्वयागु जीवन सत्य? वास्तवयू बिते ला यायेदु जीवन थः यत्थ्ये।

जिमि कलाः ··· वं छगू समाज बिते याःगु दु, छगू संस्कार बिते याःगु दु, छगू रितिथिति बिते याःगु दु। वास्तवयू हामोबागः नं वं जीवन बिते याःगु मदु।। वं तिथि-वर्त बिते याःगु दु। व छगू क्यालेण्डर जुयाः

फुनावंगु दु ।

थ्व डाक्टरनी··· थ्व नं खः छपाः रंगीन क्यालेण्डर । गुना वनाच्वंगु दु हिं ह्वि । फुना वनाच्वंगु दु धमाधम । थ्वयाके गुगुं रीत मदु, गुगुं संस्कार मदु । छगू नग्न प्रकृति खः थ्व, छमा स्वांमा खः थ्व, अले थ्वया भाग्य थ्व हे खः कि थ्वया क्यबय् सदां वसंत दु । तर थ्वया नुगः थुलि तक कां कि मतिनाया जः तक नं थ्वं खंगु मदु । थ्वयात मतिना धयागु छताजि लः, अले जीवनया उत्सव धयागु गुगुं इहिपाः मखु । ह्वियाहिं न्हू जुइगु हे थ्वयागु जीवनया उद्देश्य खः । थ्वयागु जीवन सत्य मखु, थ्वयागु चेतना मनुष्य स्तरय् मथ्यं । थ्व छह्म भाग्यमानि खिचा खः··· बिलाःत्ति खिचा···

शरी··· वास्तवय् व खः छह्म मनू गुह्मस्यां थःके दुने दुगु पुसा थःगु चेतनां ह्वयेकाच्वंगु दु । वं नुगलं चाः कि मतिना उच्च स्तरया प्राणीयाके दइगु छगू चेतना खः । वं स्यू, नसा पशुया आनन्द खःसा, ह्मसवाः मनूया आनन्द, मतिना मनू स्वयाः नं छतँ च्वय्‌याह्म प्राणीया आनन्द ।

डाक्टरनीया नं थौं उस्त न्ह्यइपु थें मच्वं । वयागु हे न्हुतुं गुगु बाखं प्याहां वल, वयात

यइपु थें मच्वं । कह्मयूसं निसें वं जितः त्वःता बी, शरीया नामय् । वास्तवय् वं जितः चिनाःगु ला मदु गुगुं थामय् । अयनं जितः त्वःता बीगु वयागु अधिकार थें च्वं, अले जि ला सिद्ध जू वन वयाह्म हे छह्म पशु थें । हाय ! जि छह्म पशु खःला ! जितः सदां पशु सिद्ध याना क्यनीह्म छह्म सु थें !

कह्मयूसं निसें शरीनाप सुरु जुइगु जिगु बाखनं अवश्य डाक्टरनीया ख्वाः खिउँका तःगु दु । लँ दुच्छि घं छुं खँ ह्लाःगु मदु । थ्वयात ह्मस्यूसां निसें थ्वयागु ख्वालय् छकूचा खिउँगु सुपाँय् खनागु थौं हे खः । नत्र थ्वयागु ख्वाःपाः चन्द्रमाय् जिं सुपाँय् धकाः त्वाय् चिंकेगु हे केवल चुरसया कुँ खः ।

बरावर थ्वं मिखा नं तिस्यू थें च्वं । मालेगु सुरु यात ला थ्वं नं थःगु नुगः दुने छुं । थःगु नुगः दुने गुगुं सत्य खंकेत हे मनूतय्सं मिखा तिसीगु खः । वास्तवय् मनू धयाह्मसिनं थःके दुने दुगु पुसा मालाः लुइकाः उकियात हे ह्वयेके सयेके फयेके माः । शरां विकास यानाःच्वंगु दु थःके दुने च्वंगु मतिना । शरी धन्य खः । वयागु जीवन सत्य खः । जि भाग्यमानि, जिगु जीवनय् शरी दु ।

— डाक्टरनी, छाय् मनं खँ ल्हात ला ?
— छनाप ल्हनेगु अंतिम दिन थौं हे खः।
गन रेष्टुरांलय् वंसा न्ह्यइपुइ।

रेष्टुरांया गुगुं ड्रिंकं नं थौं डाक्टरनीयात न्ह्यइपुकाच्वंगु मदु। डाक्टरनीया ख्वाः जिरोवाट चीम थें च्वं, व ल्हिलाच्वंगु मदु। ड्रिंकया सूरय् डाक्टरनीनं छुं धाइथें धाइथें च्वं। जितः थःगु नुगलं लफ्यना व्छये मालाः वयात स्याः थें स्याः थें च्वं, अले मतिनाया खँ ल्हाइ थें ल्हाइ थें च्वं।

— माष्टर…
— धा, डाक्टरनी छु धाये त्यनागु दु ?
— माष्टर…
— धा
— माष्टर…
— छु माष्टर माष्टर हालाच्वनागु। धारे
— माष्टर मतिना धयागु जिं नं स्यू, माष्टर…

नुगलय् पां पाःगुलिं स्यंगु ख्वाः ज्यानाच्वंगु दु डाक्टरनीनं। अहो ! ख्वबि वइ थें च्वं वयागु मिखां नं। ड्रिंकया सूरय् ल्ह्वयाहइ थें च्वं वं नुगः घाः। कनाहइ थें च्वं नुगःया बाखं।

— माष्टर… छं स्वये मतिना धयागु छं हे जक स्यू थें च्वं। छं शरीयात उइँ थायेत्यन। वास्तवय् छंगु बाख-नय् व जिगु बाखनय्…
— धा
— छता खँ ल्वाकज्याःवःगु दु।
— छु खँ?
— म्वाल छाय् धाये…
— धाले

वयागु बाखं व जिगु बाखनय् छता खँ ल्वाकज्याःगु दु हँ। अहँ, छु खँ ल्वाकज्याःगु दु? वयागु बाखं व जिगु बाखं यक हे पाः। एकदम हे अजःबिजः। भ्याः भचा हे ज्वः मलाः। खः व नं चरित्रहीन, जि नं चरित्रहीन। तर व लिसें वया मिजंत नं चरित्रहीन, जि लिसें जि मिसात, थ्व हे छह्म त्वःताः मेपिं निम्हं पवित्र। जि शरी, केवल जिगु हे नामं जुयावंह्म बुरि।

जि कुत्तुकुलाः न्यने मास्ते वः डाक्टरनी-याके, जिपिं निह्मसिया वास्तवय् दयवं छु छता ल्वाकछ्याना ब्यूगु दु। अहँ वं थ्व खँ हे ल्वःमंका च्छ थें च्वं। वं ला मेगु ड्किकं थःत ह्लाकाच्वंगु दु।

वास्तवय् डाक्टरनीयाके नं छकू तसकं हे स्याःगु घाः दु थें च्वं। व घाः वं ड्किकया सूरय्

ल्ह्वयूत्यंगु ख: तर घुतुकू थें च्वं। रेष्टुरांलं पिने वया: नं वं छुं खँ ह्लाःगु मदु। थौं ति थ्व मिसा गंभीर जूगु जि खनागु मदु।

— माष्टर, जिथाय् निं नु। छंत जि वीयर छगः बिया व्छये।

जि स्यू, नुगः बीमफुपिसं उगुंथुगुं उपहार बी। फोटो बी। रूमाल बी। चिट्ठि बी। अंगू बी। नुगः गथि चिनेगु स्वइ। आखिर मतिनाया सुका हे चब्बुइ। शरीं जितः छुं उपहार ब्यूगु मदु, न छुं उपकार याःगु दु। अपमान यायेगु सिवे मान याःगु मदु। जि खनाः तं चाःगु सिवे लयूताःगु मदु। न्ह्याबले नाप लाःसां म्हुतुइ तालं ग्वये सिवे छुं खँ ह्लाःगु मदु। तर नुगः बीफुह्म मिसा ख: व, वयागु मतिना सीगु मदु।

थौं डाक्टरनीया नुगलय् पुलांगु घाः स्याना व: थें च्वं। बुलुहुं कार यंकाच्वंगु दु। वया नुगः स्व: थें च्वं। सुं जू मदुगुलि सतकया ह्लाइपु थें च्वं। सतकयातहे छेँ यानाः च्वनाच्वंपिं नं दु। वास्तवय् थ्व अमिगु अधिकार हे ख:, थ्व सतकं लखंलख छेँ ह्लाका तः थें च्वं।

डाक्टरनीया छेँ म्हः म्हः धाःसां वयागु त्वाः खिउँसे च्वं। वयागु भयाःक्य् च्यानाच्वंगु मतं त्वाःयात हे हेपे याः थें च्वं। अयूच्वंक

ह्पे यानाच्वंगु थासय् च्वना: हे् छह्म फ्वगिं म्ये हाला वंगु दु। स: तसकं बांला:। व छह्म बांला:ह्म हे् गायक थें च्वं।

वयागु म्ये न्यना: जिगु नुग: सिच्चुसे च्वं। तर डाक्टरनी तमं मू हा:गु छाय्? कारं काहां वना: वं फ्वगिंयात लुत्तुलुया च्वंगु दु। सात्तु साला: छाय् कारय् घोके याये ह:गु जुइ। बफरा अय्च्वंक गंसिह्म ल्यूने सीटय् ह्लासं चुइक कपसां पुलाच्वंगु दु।

कार थय्च्वंक तमं घुइँक छाय् चले या:गु डाक्टरनी? जि गजप चा: गन यंकेत्यंगु जुइ वं!

— सु थ्व मनू?

— नां न्यनात:गु दइ नि छह्म कवि का…

नेशनल ट्रेडिंगय् जागीर। स्व मा्ष्टर, थ्व मनुखं जिगु जीवन वर्वाद् याइ। थौं नं थ्वं डाक्टरयात ही चायेकइ। थथे भया:कय् वया: दु:ख जक ब्यू व:गुलिं धनगढी थ्यंक ट्रांसफर याके बियागु…

जि थ्व कविया ख्वा: स्वये मास्ते व:। उकेसं मतिनां वँय् जूह्म छह्म मनू जिगु निंतिं द्य: हे् ख:। वयात जि पूजा याये मास्ते व:। बफरा कवि गंसिह्म कपसां पुलाच्वंगु दु। दंगु अय्ला: ह्लारा ह्लारा नव:।

कवियात डाक्टरनीनं छेँय तये यंकीगु जुइ।

थःगु मतिनां वँय् जूह्म मिजंम्ह्यात गथे सतकय् थ्यनातये फइ। डाक्टरनीया नुगलय्... वं न्ह्याक मतिना मदु धा, नुगः धाये धुसेंलि गथे मतिनां फुसुकुलु जुइ।

ध्वँत तीहू तीहू हाःगु ताये दु। तिमिलाय् प्वालप्वाल थिना च्वंगु खुसि खः। भिभ्भ्हां दं। डाक्टरनीनं गन ब्वना हःगु थ्व? न्ह्याक अय्-लाखं काःसां जि तिम्ह्यनाः धाये फु – थ्व घाट खः, थ्व मसान खः।

डाक्टरनीनं थन छाय् कार दिकूगु जुइ। सखे थनसं च्वंगु गुगुं बल्चा कविया छेँ खः। हाइँ... ध्याग्रांङ्ग सः वःगु छु थ्व? अहो व ला कविया छथं पिचुगु ल्वहतय् वञ्चे जूगु खः। गंसिचागु ह्मयात डाक्टरनीनं खिचा सी लुइ थें घिसिसिसि लुया यंकाच्वंगु दु। खुसि बगलय् कवियात वांछ्याः बेमान लसिं ल्याहां वयाच्वंगु दु। ल्वहतं सिया तःथाय् कविया हि नागबान्कि लुइक किनाच्वंगु दु अले तिमिलाया जती प्वालप्वाल थिनाच्वंगु दु।

ह्महे पीसे च्वं जितः थ्व बाचा इलय्, थ्व मसानघाटय्। कारय् दुने वःह्म थ्व डाक्टरनी खः लाकि छह्म साक्षात लसिं खः। गय्च्वंक इक्कुसेच्वंगु दः। गय्च्वंक ग्याःगु जि। धायेमफु

जिं, न थ्व धात्थें ख: न ह्मगसय् ख:। जि कारं तिन्हुया: बिसि वने मास्ते व:। मस्यू, थ्व डाक्टरनीनं हानं कार गन यंकीगु ख:।

थ्वया तं कला:गु मदुनि। थ्वं वाक्कु छिना: जित: स्व:गु दु। जि थारा न्हू। थ्व हीचा: सलं हालाच्वंगु दु।

— माष्टर, छं स्वये मतिना धयागु छं हे जक स्यू थें च्वं। जिं ह्माच: धयागु लुमंला ? छंगु बाखनय् व जिगु बाखनय् छता खँ ल्वाकज्या:गु दु। जि छाय् धाये धका: मधयागु ख:। थ्व दिन धायेमा:गु हे दिन खनी…

— धाले सा।

— थ्व हे वँय् ख:, जिं मतिना यानाह्म। क्याम्पसय् ल्कासमेट। जिं मस्यू, थ्व ला कला: दुह्म खनी। जिं मतिना याना।

— कला: दुह्म जूगुलि त्वःता बिया का मखुला ?

— हत्, लाता माष्टर सुंक च्वं। जिगु खँ ला न्यँ।

— ……

— छह्म मिजं व छह्म मिसाया सम्बन्ध

आखिर मतिनाय्सं ला क्चाइ मखु। जि ब्याह्रा याये वा धया। वं स्वीकार मया:। जि लित्तु लिना जुया। वं ख्वा: हे मक्यं। बाइचान्स वया कला: सित। अले ब्याह्रा याये वा धका: जित: लित्तु ल्यू वल। जि तप्यंक लिस: बिया व्छया – जित: मा:गु मतिना ख:, मिजं मखु। छंत मा:गु मिसा ख:, मतिना मखु। हुँ जिगु निंतिं मतिना मंत, छंगु निंसिं मिसा धाक दइ।

ऊँ··· जिगु बाखनय् डाक्टरनीया बाखं ल्वाकज्या: व:गु दु। ह्लापा जुइधुंगु बाखयय् हे गनं गनं ह्लगना: ति स्व: स्व: वइगु जुइ, अले थथे ल्वाकज्याइगु जुइ। व हे घटनां डाक्टरनीयात लसिं यात। जित: छु लाखे याये फइला! जि शरीयात खुसि बगलय् वाये यंके फइला! उहू! डाक्टरनी छह्म लसिं ख:, व मनू मखु। लाखे-लसिंया बाखं धारथें ख: गुगुं कल्पना मखु। थ्व लाखेलसिंया थासय् जि घौछि हे च्वने मखु। जि मचाखाचा घौछि हे तयेमखु। मचा-तयूत स्याना व्छये, जि ग: किया: सी···

उहू। गय्च्वंक मूह्रा:गु जि!

— धसं न्यात कुसिं न्यात थुखे वा पुता
— अय्या बाबाः…
— धसं न्यात कुसिं न्यात थुखे वा पुता
— अय्या बाबाः…

थ्वहे मखुला थनया बाखं ? पालंपाः चुचुप्यानाः हि त्वनेगु – थ्व हे मखुला थनया मूप्याखं ? थ्व लाखय् लसिंया थाय् खः। थन जि च्वनेमखु घौछि हे। घौछि हे तयेमखु जिं थन जि मस्त। जि मस्तय्‌त मुक्ति दइ आः एक सेकेनं हे। एक सेकेनं हे चब्बुइ व लैं थें क्यातुगु ककु। ककुइ हे कखायेका तइगु खः पशुतय्‌त खिपः। खिपः वास्तवय् मनूतय्‌गु ककुइ नं दु, नुगलं चायेकेमाःगु छपु खिपः। खिपः चफुना बी जिं आः मस्तय्‌गु ककुं एक सेकेनं हे। एक सेकेनं हे मुक्त जुइ आः थपिं थ्व बेकारगु बाखंया रोगं अले बेकारयापिं लाखेलसिंया पंजलं। पंजलं प्याहां वने म्याःपिं मूर्खतय्‌गु निंतिं खः थ्व जीवन। जीवन छगः पंजः खः, उकी

दुने छह्म मैना दु। दु, अले स्यंस्यं थें ह्ाला-च्वंगु दु।

शरी··· अरे ! त्व:ता व्छया ब्यू, व नं। व नं छह्म लसि ख:। ख:, जिगु संसारया सारा रस चुचुप्याना: छ्चाखेरं जित: नीरस याना ब्यूह्म हे व ख:। ख: व लसिं गुह्मस्यां नुग: जिगु कुतिकुति याना: नया च्वंगु दु, अले छतिकि अयूलाखं म्वाकात:गु दु। म्वाकात:गु दु, उलिमछि जिगु नुग: नयां नं क:नुग:ह्म वेमानं जित: अयूला: छतिकिं म्वाकात:गु दु। दु, हाय ! जि वयागु नामं ह्निं ह्निं अयूला: त्वना: म्वाना-च्वनागु दु, अले घा: उसिउसि याना: ह्निला-च्वनागु दु।

गात, आ: जि पंज: दुने ह्निलेगात। लाखेलसितयूसं पालंपा: चुचुप्याका: म्वायेगात। स्वह्म मैना ब्वया वनी थौं थ्व पृथ्वीं व चक्कंगु सर्गतयू। सर्गतयू वाह ! पुलुपुलु नगुं स:ताच्वंगु दु। दु, अमिसं जिगु नुग: मिखा कंकाच्वंगु दु। आहा ! भाग्यया खँ थ्व हे ख: कि उलिमछि जिगु नुग: नलं नं, व वेमानं जिगु नुग:मिखा नये मला:नि। जिगु नुग:मिखां जिगु सर्ग: खनाच्वंगु दनि। आ: स्वह्म मैना थ्व पृथ्वीं बाइ बाइ जुयावनी।

अय् खापा तिनातःगु दु। मनूत वास्तवय् थःथम्हं खापा तिनाः कुंकाच्वंगु दु। उलिमछि संसार खापा तिनाः पिने लाकाः वांव्छयाःला पंजः दुने छें धकाः ह्विलाच्वंगु दु।

जि मचात खापा तिनाः घने सये धुंकल खनी। पंजलय् च्वनेत तालीम गात खनी। मस्यु, थुपिं छु छु सया वइतिनी। खँ छता ह्लाये यःसा मरि छपा चुइँ धाइह्म छुँयात नालां पुकाः स्याये सइतिनि।

— कुने सु… ?
खापाया घाराघाराय् स्वयागु लिसः व्व ? सलं ला शरी खः।

— जि
न धात्थें खः न ह्मगसय् खः। लुम्बा चायेकाः दनाच्वंह्म आहा ! शरी खः। छह्म देवी। हे ईश्वर छंत यक यक हे धन्यवाद दु, लसिंया मुलं बिसि वयाच्वनाह्मसित छं देवीया दर्शन ब्यूगु दु। संसार आखिर बीष मखु अमृत खः। हे ईश्वर, अमृत खः।

— चान्हेसिया एक जुइ धुंकल। गन भाया च्वना दियागु आःईती तक। मचातयूगु पीर नं मदुला छितः ?

— शरी, संसार आखिर अमृत खनी।
आखिर संसार आनन्द खनी। नत्र
जुगांजुग तक ल्वहं छाय् म्वानाच्वनी।
चा छाय् म्वानाच्वनी।

— आःईती तक गन भ्रायाच्वनागु धयां ?
भ्रासँ नु तले।

तले। आहा! मचात ह्लापालिपा स्वयाः आनन्दं धनाच्वंगु दु, छह्म मां दयाः जुइ मचातय् ह्लापा स्वयाः आनन्दं न्ह्यः वया वंगु दु।

— भ्राइ भ्राइ धकाः च्वंच्वं, भ्राःगु हे
मखुका। जि छु याये छु याये का। न
मस्त त्वःता थके··· छुयाये छुयाये
का। हानं मचातयूत जा निं
थुया नका।

— छं मनया ला ले ?

— जि जक्र द्यांलाना च्वनीला। छि
भपी म्वाःला ?

— जि नये म्वाःल···

— जि छु यायेगु का आः! नु तया
थकादिसँ।

— लाये धुंह्म न्या छु हानं खुसी तया
थकेगु ला ?

— जितः ला छिं थःथम्हं जालय् कयं

वःह्म धाइका। वनेत्यल जि ला। मस्त
अर्थं त्वःता थके मजियाः छु याये
छु याये जुयाः धकाः च्वनाच्वनागु।

अहँ, आः जिं थःगु नुगः लफ्यना व्छये मखु। आः जिं शरीयात त्वःता व्छये मखु। शरीयात त्वःताव्छःसा जि हानं वहे अयलाःया शरणय् वहे लसिंया चरणय् वनेमाली गुह्मस्यां आः नकतिनि छह्म मिजंयात खुसि वगलय वांव्छया थकूगु दु। अहो! ध्यांगांग्र बञ्रे जूगु छथं, हि बाःबाः वःगु छथं, कवियागु जक मखु जिगु थःगु नं खः, मेगु नम्वरय वेमान लसिंनं जिगु हे नां तयातःगु दइ।

शरीयात जिं घौछिहे त्वःतेमखु। शरीनाप सरीवरी जुइगु हे जिगु जीवनया आनन्द खः। आहा! जिपिं निह्म निधो कविताया न्ह्यइपुगु छन्द खः।

चा फपुलीन, जिमि न्ह्यः वःगुमदु। सखे न्ह्यः दुःख तंकेत जक वइगु खः। सुखया न्ह्यःने न्ह्यःया छुं अर्थ मदु।

न्ह्यलं चाःबले भयालं न्ह्यइपुसे च्वंक निभाः द्वाहां वयाच्वंगु दु। थौं द्वाहां वःगु निभालं, शरी दुगु छेँय् द्वाहां वःगु निभालं, शरी दुगु कथाय द्वाहां वःगु निभालं, अवश्य भिगु

भविष्यया संदेश ज्वनावःगु दु। आहा! थौं नयागु जा गुलि सा! थौं वयागु लँ गुलि न्ह्यइपु। थौं स्कूल जितः स्वर्ग थें न्ह्यइपुसे च्वं। विद्यार्थीत छह्म छह्म दत्तले हिसि दु, जितः यइपुसे च्वं। जिगु लेक्चरया छगः छगः आखः पतिकं थौं जिगु नुगः दुथ्याःगु दु। जितः अय्-च्वंक हेपे याइह्म मचां हे छाय् थें मस्यु, थौं खनेवं हे नम्र जुयाः नमस्ते याःगु दु। आहा! थःगु छेँया आत्मा जक आनन्द जुइ माः पिनेया संसार अथें बांलाः, अथें यइपु। थौं छुं गडवड मदु, जिगु नुगलय् थें हे थ्व ल्कासय् शांति दु।

— मार्सायप, छितः फोन वःगु दु।

— हँ... का मस्त, जि तलय् अफिसय छकः वना वये। नकतिनि ब्वंकागु पाराग्राफय् रिडिंग बिया च्वँ न्हे?
साइलेन्टलि खंला साइलेन्टलि...

मेपिंसं जितः सुनां फोन याइ! फोन वहे डाक्टरनीयागु जुइ। वेमान लसिंनं खबर सिल जुइ। कंग्रेचुलेशन बीत सःतूगु जुइ। वास्तवय् वयागु कंग्रेचुलेशनया जितः छुं मूल्य मदु। व छह्म लसिं खः। झिगःया खँ लुमनकि हे ह्म पीसे च्वना वः। व नाप जि टेलिफोनया तारं तक हे सम्वन्ध तये मयः।

— हे्ल्लो। ... कमला ख: ला ?

— ख: ।

— छाय् डाक्टरनी ? जित: कंग्रे चुलेशान बीत स:तागुला ?

— छाय् ? छुकिया कंग्रे चुलेशन ?

— झिग:निसें शरी जिथाय् दु नि ।

— ए··· काका··· कंग्रे चुलेशन । न्हूगु इहिपा:या कंग्रे चुलेशन । झिग: गबा-यूती जुल··· गबायूती वना: ब्वना हयाले छं ?

— जि छेँ वनाबलेला झगसय् थें का। खापा घाराघारा यानां खापा चायेक: व:ह्म ला व का । जित: नापला: व:गु थें । जि लिबाक नं मव:गुलिं मस्त त्व:ता वने मजिया: च्वनाच्वन खनीका ।

— काका··· कंग्रे चुलेशन का । छंगु बाखंला बां हे लात । जिगु बाखं गय् जुल स्यूला छं ?

— अहँ ! छु बाखं ?

— क, झिग:यागु बाखं का ! व वँयूनं ला थौं तसकं हे आपत यात ।

— छाय् ? छु यात ।

— छं थौं गुगुं नं अखबार मब्वनानिला ?

— जिमिगु स्कूल अथे अखबार इखबार वइगु स्कूल मखु। अखबार स्वयेत ह्नीच लाइब्रेरी वने मानिका। धाले छु यात ?

— झीसं वाये यंकाः एक घण्टा हे मजाःनिबले वेमान वँय् हानं भ्याकय् वयाः न्यने हे मजीक हालाच्वन। डाक्टरं तमं न्ह्यः वइगु इन्जेक्सन बिया थके धकाः काह्रां वन। छु इन्जेक्सन बिल मस्यू। थौं ला सित खनी।

— घा… ! आकन हे भ्याकय् सिनाच्वन ला ?

— मखु। इन्जेक्सन बिया च्वंबलेलाक ट्याक्सि छगः वल हँ। छह्म प्रेमी च्वनावःगु खनी। वँय्यात ह्मस्यू थें। न वँय्या हे प्रेमिका ला। वं ट्याक्सि तया यंकल हँ थौं सित खनी।

— च, गथे सीगु ले ?

— मस्यू। न डाक्टरं सीगु हे इन्जेक्सन बिलला।

— आः छु जुल ले ?

— छु जुइ। लास पोष्टमार्टम यायेत हस्पितलय् यंका तःगु दु हँ। डाक्तर-

यात थानां सःतः वयाच्वंगु दु।

— अय्‌सा ला छंत आपद जुल नि।

— आपद ? आपद ला छु आपद। छंके जिं थुलि हे न्यने त्यनागु खः कि जिगु बाखं बांलाक कचाल ला कि बांमलाक कचाल। छं जितः कंग्रे चुलेसन बीमाः लाकि कन्डोल्सेन्स।

— छंगु सः लय्‌ताः सः खः, ख्वखना सः मखु। उकिं जिगु नुगलय्‌ कन्डोल्सेन्स लुया वःगु मदु। कंग्रे चुलेसन बीत नं बाखं छंगु बियोगान्त खः कमला !

— अहँ, माष्टर··· बाखं जिगु विजयान्त खः। ···विं··· वि ··

— अँ, हेल्लो···हेल्लो···

वि···वि··· धाधां छाय्‌ सुंक च्वना च्छःगु व ? अवश्य वं विजयान्त धायेत्यंगु खः। हेल्लो··· हेल्लो···। अहँ चिहान थें चुपचाप व। वं हँ मधाः। बाखं वयागु विजयान्त हँ। तायेदयेमाःगु खः जिं अवश्य, ह्लिला हःगु व। हेल्लो···हेल्लो··· अहँ, हँ मधाः। हँ धाःसा वयात जिं छत्थु ब्वः बियाच्छयेगु खः। छकः थाथा यायेगु खः। जि तं प्याहां वयाच्वंगु दु। कन्ना-

चायापुक कविया ख्वा: न्ह्य:ने न्ह्य:ने लुयाच्वंगु दु । अहो! त:मिपिनि नुगः लुँयागु दयेकात:गु ख:। वेमान डाक्टरनीया मिखाय् नितिकि हे ख्वबि मवः। गय्च्वंक मृत्युया मू मदयावंगु जमाना थ्व! मृत्युया मू मदयेक जीवनया मू गनं दइ! अहो प्रेमिकायात तक छुं प्रभाव मलाइगु मृत्यु ·· थौंया मृत्यु! व्यर्थ ख:, मृत्युया मूल्य मदुगु समाजय् च्वना: जीवन हनेगु, अले व्यर्थ ख: जीवनया निंतिं नानारंगया कुत: यायेगु। व्यर्थ ख:, थ्व गरीवत थय्च्वंक कुत: याना: म्वानाच्वनेगु। त:मितय् निंतिं ला मेगु छुं मदुसां मोज दु, मज्जा दु। चीमितय् निंतिं थ:गु मृत्यु तक नं व्यर्थ ख:, अले जीवनया सिरपा: नं मात्र झसुका: व ख्वबि ख:। च, वफरा कवि गुह्म वयागु नुगलय् निन्हुसां वासं च्वने धुंकल, गुह्मस्यां सारा जीवन वयागु आशं फुके धुंकल, उह, वयागु निंतिं भ्या:भचा ख्वबि मदु डाक्टरनीया मिखाय्, न भ्या:भचा ख्वखना दु वयागु सलय्। निन्हुसां थ:गु नुगलय् वासं तये धुंह्म मिजं ख: व। अहो! वयात हे स्याना: वं थ:गु विजय भा:पियाच्वंगु दु। गरीवया जीवन त:मितय् निंतिं मात्र प्लाष्टिकया कतांमरि ख:। अहो! वयाग बाखं लाखे विजयान्त हँ! आखिर

गरीवया दिन गवलें मवइला ? सदां अमिगु जक बाखं विजयान्त जुइला ?

छन्त आपद जुल धयां छु आपद हँ। जि नं गुलि कह्यंगु बुद्धिह्म ! न्ह्यागु शब्द नं थःगु हे परिस्थिति पिकाइह्म ! वयात छु आपद जूगु दु ? ध्यबादुपिनिगु निंतिं ध्यबादुपिंसं ध्यबां दयेकातःगु कानून दु। वयात छुं आपद मदु। व विजयान्त धकाः ह्वाय्‌ तपुकाच्वंगु दु। वयागु छेँय्‌ थौं पार्टी दइ। छह्म कविया खबि च, वयागु निंतिं भोडका खः। वास्तवय्‌ सारा गरीवया हिं अमिगु निंतिं ह्विस्कि खः।

व्यर्थ खः, थ्व गरीवतय्‌सं थःगु बाखं ताःह्वाकः यायेगु, अज्ज व्यर्थ खः, थ्व बाखं ताताह्वाकः याना यंकीपिं चुलि चुलि वयेकेगु। गुलिमछि मस्त वाह्लइह्ल थ्व स्कूलय्‌। काय्‌ बुल धकाः गुलि लय्‌ताः थन मनूत, मात्र च्यः बुइकाः थःगु मुलय्‌। जीवनय्‌ च्यः जुइगु कुतः यानाच्वंपिं थ्व मचात स्वये हे मयः जि। स्वये हे मयः जि थ्व स्कूल। थ्व स्कूल छगः भयानकगु मेसिन खः। मेसिन खः थ्व छगः भयानकगु लेठ मेसिन गुकें तयार यानाच्वंगु दु थःत माःमाःगु पार्ट-पूर्जा, थ्व समाजया संचालकतय्‌सं मात्र थःगु सुखया निंतिं, मात्र थःगु सुखया निंतिं। च्वू,

थन लाखंलाख मनूतय् कुतः सिति…सिति… !

गबलें गवलें थ्व कःसिं फुत्त तिंन्हुयाव्रने मास्ते वइ जि। थौं शुक्रवार खः… अले च्यः जुइगु त्वाथः गयाच्वंपिं मचातय् पुचलं याकन प्याहां वने दइ जि।

सुथय् न्ह्यलं चायेव हे थौं, ह्नापालाक लुमंगु छु जि? छगू उपहार यंके मानि थौं जि शरीयात, जि यःह्म शरीयात। शरी छह्म न्हूह्म भमचा खः, अले उपहार धायेव गुछि लय्ताइगु जुइ व! तर रंगीचंगी उपहारं गज्याःगु रंग छीगु जुइ वयात व नं दांदांछि मवंगु उपहार। परिवार नियोजनं सितिकं यानाच्वंगु उपकार। खला थ्व साधारण च्वाप्वःचा खः, मस्त पुयाः पुयाः ह्मिताजुइगु ह्नापासा। अहो! साधारण वस्तु नं गुलि महत्वपूर्ण जुइ यः ज्याय् खेले सःसा। थौं अपाय्धंगु झंझटया खुसिबाः पनेगु शक्ति दु थ्वयाके। जिं ज्वनावःगु छु खः धायेगु तागत दइला वयाके? प्लाष्टिक कारकार सः वयेव हे न्यंगु दु वं-

— छु आमु?

— उपहार… छन्त उपहार… रंगीचंगी उपहार…

अहो। लय्ताःगु मदु व थ्व उपहार खनाः।

थ्व मिसा ला छम्ह भयंकर लसिं खः। छाय्
थय्‌च्वंक ग्यानापुक तंचाःगु व, विज्ञानया थपाय्-
धंगु उपहार खनाः?

— शरी, दकलय् तःधंगु उपहार थ्व खः।
— अहँ, थ्व ला जिग् उपहारया पंगः खः।
— उपहारया पंगः... अय्सा छन्त जिं गबलें उपहार बी फइमखु, शरी...
— उपहार मद्येक छिनाप जि घौछि हे च्वने फइमखु।
— अय्सा, छ आःहे वंसां जिउ, शरी। छंत जिं व उपहार गबलें हे बी फइमखु।
— गबलें हे?
— गबलें हे। थ्व जिगु पुलांगु हे निर्णय खः।

जिग् निर्णययात वं हीकेगु कुतः याःगु मदु। व सरासर वना छ्वःगु दु। पाय्छि जू। व छम्ह बुद्धिमानम्ह मिसा खः। वं स्यू, वेकारया कुतः यायेगु व्यर्थ खः, जिगु निर्णय हीकेगु वयागु ल्हाती मदु। वास्तवय् थौं डाक्टरनीया बाखं न्यंसां निसें थ्व समाज जितः घच्वायाया-पुसे च्वं, अले सुं नाप हे बांलाक व्यवहार याये मास्ते मवः। वास्तवय् शरीचा जक गुलि भिंम्ह ख? व जि माःम्ह मखु, छम्ह भाःत माःम्ह

खः। जि माःह्म मखु, जितः छगू वंधनय् कुनेमाःह्म खः। वयाग् मतिनायात जिं गबलें हे मतिना धयाग् मदु। मतिना दुह्म सा कलाः दनिबले हे व जिनाप व्हं वये माःह्म खः। प्रकृतिया मोहनिलय तक्यनाः, वयात जिं देवी भाःपी कि अप्सरा, व छह्म नीह्नयूदं दयां नं इहिपाः मजूह्म मात्र छह्म बुरिकन्या खः, मेह्म सुं मखु। जितः आः प्रकृतिया गुगुं मोहनिं नं तक्यंके फइमखु। जिग् पाखें आः गबलें हे भूल जुइमखु। गुम्हं साहु साहुनीया बाखनय् विजयान्त हयेत आः जिं गुगुं कथं हे गबलें हे द्वंकीमखु। तःन्हु न्ह्यःया ग्वसाः जिग्, थौं अवश्य सफल जुइ। सफल जुइ। थुलि तक नुगलं चायेधुंकाः नं हानं हानं म्वानाच्वनेगु जिगु भूल खः। थौं छन्हु म्वायेगु सिवे, व नं मात्र मृत्युया ग्वसाः ग्वयेया निंतिं म्वायेगु सिवे, कह्नयया निभाः पुलुक जक स्वयेगु नं जिगु अपराध खः। मेपिं ला छु, अपिं मूर्ख खः। अमिके चेतना मदु। अमिसं तःमिपिनि बाखनय् थःम्हं मचायेक विजयान्त पिज्वयेकाच्वंगु दु। जि... जि ला छह्म नुगलं चाःह्म, चेतना दुम्ह। म्वानाच्वनेगु जि अपराध खः। व सिमां आत्म-हत्या मयातं छुं अपराध मखु। थुलिमछि मनूत नं मात्र इरूथिरू जुइफुगु सिमा खः। अमिसं

आत्महत्या मयातं छु अपराध मखु। जि थः म्वानाच्वनेगु अपराध खः, जि थः मचातयूत म्वाकातयेगु अपराध खः। बुद्धि दुह्म मनू सुं नं ताउत म्वाये फइमखु। थ्व अपराध आः जि ताउत याइमखु। थौं बहनि जि थ्व अपराध कचायेका व्छइ, थ्व अपराधया बाखं सिधयेका व्छइ।

मचात पिने मातनयू घुइँ घुइँ हालाच्वंगु तायेदु। दाजुह्म भतुपंजः गयाः मोटरसाइकल चलेयानाच्वंगु दइ, कयहेँह्म वया ल्यूने च्वनाः भुइँ भुइँ हालाच्वंगु दइ। मोटरसाइकल चलेयानाः ह्मितलकि जि साप तं प्याहां वः। अमिसं मस्यूनि हनिच जि हवाईजहाजयू तयाः अमित गन यंकीगु खः। थौं जि सफल जुइ जुइ। जुइ जुइ थौं जि सफल...

सफलताया च्याता साधन। उहँ... छु सफू थ्व? हःगु जुइ थ्व शरीचां। सफलताया च्याता साधन छु छु ज्वनाः जिनाप सफल जुइत वःह्म जुइ व मूर्ख। सफलताया च्याता साधन। स्वये मज्यू थज्याःगु सफू। जीवनया प्रशंसा जि गबलें याये मफु। जि स्यू, जीवनया प्रशंसा घनघोर नक्सां यानातइगु खः थज्याःगु सफुती। वास्तवयू घोरिखिचां याःगु वान्ता स्वयाः नं घच्यायापु मनूतयू जीवन थ्व धरातेइ। माःगु

जितः जीवन मखु, मृत्यु खः। दुला थुकी सीत सफल जुइगु साधन? जिगु निंतिं जीवन मखु, मृत्यु हे सफलता खः।

छगू च्याप्टरया नां दु इमान्दार। ईमान छता साधन ला सफलताया? छु च्वया तःगु थ्व? अमेरिकाया छगू शहरय् मचा छह्म सतकय् भकुंग्वारा ह्मितु ह्मितुं वयाच्वन। भकुंग्वारा छगू पसलय् ताराक्क लाःवन। पसःया ह्मायूकं तज्यात। व मचां ह्मायूकंया मू पुलेमाल। वयाके ध्यबा मदु। ह्मायूकंया मू फछथा मजूतले वं वहे पसलय् ज्या यायेगु खँ ह्लात। पसल्या साहु मानै जुल। व मचां थुलि इमान्दार नक्सां ज्या यात कि पसल्यासाहुं वयात थातं तल। थुकथं इमान्दारया फल स्वरूप व मचाया जीवन सफल जुल।

धत्, थ्व ला जीवनया सफलता? ईमान व परिश्रमया फल? छह्म साहुया च्यः? छाय् इमान्दार जुइगु छह्म साहुया च्यः जुइत? च्यः जुइत छाय् पास यायेगु बी.ए. एम.ए.? वाह्! जीवनया सफलता = छह्म साहुया च्यः! थ्व हे मखुला थ्व समाजया आदर्श? थ्व जीवनया मूल्य? धिक्कार खः थन मनूया ईमान, मनूया जीवन?

थ्व हे ला सफलताया च्याता साधन

मध्ये छता साधन? इमान्दार? शरीचा तंचाया वंगु छाय्? अज्याःपिं हे इमान्दार च्यःत बुइके मखनाः मखुला? व साहु छु स्वर्ग पृथिवइ पसः तःवःह्म छह्म द्यः खःला?

प्रत्येक मनूया दुने छह्म छह्म शत्रु सुला-च्वंगु दु, अले थ्व पुक्क वेकार वेकारया इच्छा वहे शत्रुया ज्या खः, गुम्हं मित्रुया ज्या मखु। थ्व धरती शुन्य जुइ धकाः सखे प्रत्येक मनूया शत्रु व ग्याःगु दइ। जि ग्यायेगु छाय्? थ्व धरती शुन्य जुलं जितः जुइगु छु दु? जुइब्यु, थ्व धरती शून्य। थ्व धरतीया पीर जितः छाय्? महल कबीदयेव लयूताः वः थ्व धरतीया। महलं तितिसिनाः गंकाव्छःपिं गरीवतय् निंतिं गुगुं च्यूताः, दु ला थ्व धरतीया? जि छह्म मंतकि तितिसिनाः त्वनाव्छइ थ्व महलतयूसं जि मचात। इमान्दार धकाः स्यावास ब्युब्युं तितिसिना त्वनी-पिन्त न्ह्यच्याका थकेगु छाय् जि थः मचात? थौं काः वइ जितः मुक्तिदेवी जोशीं, थःगु विशेष ब्वखः ज्वनाः। आहा! गुलि आनन्दया सासः ह्लाये दइ जि, थ्व पृथ्वीया पारी वनाः। थौं जितः पने फइमखु सुनां नं, अले गने फइमखु गुगुं विचारं। वास्तवय् थौं तक जितः सुनां पंगु दु? हत्, थ्व जिगु भूठ कल्पना खः। जि आः

थथें हे सी मा:। आ: जिं यायेमानिगु छु दनि ?
ख: वहे शरीचा छह्मयात पौ छकू च्वयेमानि
ताकि वं खँ थथु, छाय् जिं वयात वं धा:गु
उपहार मब्यूगु ख:। वास्तवय् जिं वयाके बिदा
कायेमा: थ्व पृथ्वीं प्याहां वनेत। जि बिदा काये-
मा:ह्म वहे छह्म दु वास्तवय् गनं वनेत।

शरी……

छंके दुने चा छधी दु, छकूचा धरती दु। इच्छा सखे वयागु ख:, छंगु मखु। वयागु इच्छाया निंतिं छं थ:त पायेत्यंगु ख:। छं ह्म इकेसु च्वना मव:ला थ:गु जिवय् दुने गुम्हं जीव चुलि वइगु लुमनी-बले? थ:त मात्र इरूथिरू जुइफुगु गमला थें च्वना मव:ला थ:के दुने गुगुं स्वांमा बुयावइगु लुमनी वले? थ्व हे इरूथिरू जुइफुगु गमलातय्सं मनूया व्यर्थया इतिहास ताताहाक: यानाच्वनीगु खना: जित: वाक्की व:। आखिर उलिमछि संघर्ष व इतिहासया उद्देश्य छु?

छं थन त्व:ताथकूगु 'सफलताया च्याता साधन' मध्ये छता साधन इमान्दार ख:। अले उदाहरण छं लुमंला? इमान्दार जूगुलिं व मचाया जीवनभर व पसल्या-

साहुया च्यः जुइद्त। थ्वहे ला अपायधंगु इमान्दार व परिश्रमया पुरस्कार? थ्वहे ला जीवनय् यायेगु त्याग-तपस्याया फल? अहँ स्वयां च्यः यायेया निंतिं मस्त दयेकेगु व्यर्थ खः। व्यर्थ खः उकें छंगु इच्छा। छ तंचायेमते। छं उपहार धकाः गुगु काइ वं वेकारया इतिहास ताःहाकः याइ। आः जिगु पाखें थ्व इतिहास गबलें ताहाइमखु। जिं थःम्हं हे चफुना थके। जि थः जक चब्वुना वंसा, जि मस्त निह्मस्यां जिगु इतिहास हानं ताःहाका यंकइ। उकें जिं अमित नं त्वाःह्लाना थके। च्यः यायेया निंतिं, नाटकीय यातना बीया निंतिं थः मचात छाय् जिं ल्यंका थके।

शरी, प्रकृतिया जादू आः जितः मोह याये फइमखु। जि थःहे छह्म जक प्रकृतिं फ्रंगः लाये मफुह्म मनू धकाः च्वनागु खः। लय्ताःया खँ खः-जि थें बुद्धिमानपिं फ्रन फ्रन अप्वः दया वयाच्वंगु दु। छह्म मिसा थः मचात व थः छपु खिपतय् माः ह्नाः खुसी कब्वाःगु समाचार वःगु दु। ह्मिगः तिनि 'मातृभूमि' इ राजविराजय् राम-प्रसाद कर्ण धयाह्म २६ दँ दुह्म युवकं

थः मां बौ व थः किजा केहेँपिं याना: खुह्म स्यात धयागु समाचर वःगु दु। कहृय्‌या अखबारय्‌ सखे छं ब्वनी – छह्म बौ थः मचात निम्ह स्याना: थः नं गःकिया: सिनाच्वन। अले जिथाय्‌ छेँय्‌ कहृय्‌ छग मेला जुइ, छगू तमासा, छगू जात्रा जुइ।

बिदा शरी, अनन्त अनन्त तक्या निंति बिदा…

छंम्ह

… … .. …

वस, बिदा कायेमाःह्म नाप जिं बिदा कायेधुंगु दु। आः जिगु लँय्‌ गुगुं पंगः मदु। लँ तप्यं ध्वाखा धस्वाः। थज्याःगु तप्यंगु लँय्‌ हे पलाः मतःसें मूर्खत भमरी चाःहुलाच्वंगु दु। जीवन छु खः? आखिर छन्हु सिधइगु खेल खः। खेलया लिपा ल्यनीगु छु? फुसुकुलु। जीवनया खेलय्‌ त्याः-बूया अर्थ छु? ब्यर्थ। न्ह्याक्व सफल जुइब्यु अथवा असफल जुइब्यु, जीवनया लिच्वतय्‌ पाइगु छु दु? पवाका। अय्‌ मूर्खत, म्वाल, दक्कलय्‌ सफलह्म मनूया नां छु खः लुमंकि, अले छं थःत थम्हं घोषणा या, वयागु नां छंगु खः अले व धयाह्म छहे खः। अहँ हाय! ब्यर्थ खः जीवनया सारा उपाय। बरु, जिं

थौं छु यायेत्यना वहे पायूछि ख: ।

पौ, थ्व शरीया नामयूथा पौ, थ्वहे टेबुलय् व्वयाथकेगु बेस जुइला? अहँ कह्नय् थन मेला जुइबलय् थ्व पौ वयागु हे ह्लाती लाइगु संभावना दुला? थन व दुस्व: तक नं वइमखु। थौंया मूल्यहीन मृत्युयात छाय् वं वास्ता याइ? थन कन्ह्नय् मेला जुइगु कारण नं थुलि हे जक ख: कि थनया मनूतय् ह्वाइपु छ्यायेगु नाटक तसकं कम, अले कह्नय्या घटना अमित छगू मनोरंजन ख: ।

आ: यायेमानिगु छु दु जि? पौ छपु शरीया ह्लाती लाकेमा:गु ख:, च्वकय् ह्निताच्वंह्म अरूणाचा स:ता: बिया व्छये धुंगु दु जि। आ: १५।२० मिनेटं शरीया ह्लातय् अवश्य लाइ। मचातय् पिने मोटरसाइकल गये मगा:नि। घुइँ घुइँ हालाच्वंगु दनि। साप हे ज्ञानीपिं मचात ख:। थयूच्वंक ज्ञानीपिं मचातयूत स्कूलय् यंका: ल्वल्वसुका बी गुलि श्लोक, गुलि स्तुति, अले गुलि वेकारया म्येत। ह्मछम्हं थ:ह्म च्य: याइ जि नुग: ताना: दयेकातयापिं मचातयूत। अपिं भुइँ भुइँ हुइँ हुइँ हालाच्वंगु दु। ख्इ, अपिं हवाईजहाज व्वयूकाच्वंगु दइ, हेलिकोप्टर व्वयूकाच्वंगु दइ, मोटर न्ह्याकाच्वंगु दइ। आमसं

मस्यूनि थौं बहनि अमि मामं अमित यंकेत विशेष ब्वखः ज्वनावइ। न्ह्याक्व हुइँ हुइँ हाःसां उइँकुइँ मसंगु भतुपंजलय् च्वनाः अमि मन गन गन ब्वयाच्वंगु दइ। मोटर ह्मिताच्वंगु खनकि जि तसकं तं प्याहां वः, जि तसकं तं प्याहां वः।

हुँ... मोटर... सुनां तयाथकूगु जुइ थ्व मोटर...टेबुलय्। शरीं हे हःगु जुइ थ्व मचातय्त ह्मितकेत। गज्याःह्म मूर्ख मिसा व। मस्यू वं, थथे लाख वंगु मोटरकार टेबुलय् दिकातःगु स्वयेफुगु भिखा बियातःगु मदु जितः ग्यवं। मनूतय् गरीव मनूतय्, तसकं वेइज्जत खः थ्व मोटर ह्मिग्वःसा – थ्व खँ सुनां मथू, सुनां मखं। स्वयेमफु जि थ्व मोटरकार... भ्याल फ्वात्त वांव्छ्याब्यु थ्व मोटरकार... थ्व वेइज्जत खः... सारा गरीवया वेइज्जत खः।

मस्त द्यः दयेकाः थह्मितु, व पृथ्वीया मखु स्वर्गया बाखं खः। कतांमरि दयेका थह्मितु, व मनूया हे प्याखं खः। मोटर ओहो साहुतय् साधारण फेशन, तर थ्व मचातय् ह्मगस खः। धरतीसं च्वंगु ह्मगस। मोटर म्हिताच्वंपिं मचातय मांबौपिं गुलितक कह्य पिं मनूत खः धयागु प्रमाण थ्वहे खः कि अमि मचातय् न्ह्यब्वःसा मोटर खः। मचातय् न्ह्यब्वःसा द्यः जुइब्यु, द्यः पृथ्वीं

यक्व तापा:। मोटरकार, अहो, थ ला पृथ्वीसं दुगु स्वर्ग ख:। थौं दक्व गरीवतय् मस्त मुना: लाका कायेफुथ, थ:गु सपनाया ख्वा: स्वया: तिंतिं न्हुइफु। अहो पृथ्वीसं च्वंगु स्वर्ग हे गुलि तापा:गु ह्मगस थ्व मचतयूत। च्, गुलि व्यर्थगु बुद्धि थ्व मचातय्, थ्व मचाया मनूतय्। कर्पिनि मोटरसाइकल ग:गु खना: थ: भतुपंज: गइपिं मचात। उह ! मूर्ख मचात...

धुकुधुकु स: व:। सु थाह्रां व:गु जुइ, कुने स्वाह्राने धुकुधुकु स: व:। धुकुधुकु स: वयेक वइपिं ला मस्त हे ख:। व:ह्म..., अँ... अरूणचा ख:।

— बिया थके धुन ला ?

— धुन

— शरीततायात हे बिया थकागु ख: ला ?

— ख:

— व छु यानाच्वन ?

— अथें ग्वतुलाच्वन

चिठ्ठी शरीया हे ह्लातय् लात। ठीक जुल। अरूणचा आ: छु यानाच्वंगु थन ? उखे थुखे छु स्वयाच्वंगु वं ?

— छु स्वयागु छं ?

— जिगु मोटर...

— हँ··· थन टेबुलय् तयाः थकागु छंगु मोटर ला ? घाः··· वांछत जि ला···

— छाय् वांछयागु ले ?

— गुलि काः, ना, मेगु न्या

— म्वाल

ध्यबा बी त्यनां छाय् हतपत प्याहां वंगु व ? सखे ध्यबा कायेमाली धकाः बिस्युवंगु खः व। थौं कह्नय्यापिं मस्तय्सं ध्यबाया ल्याःचाः मतः। ह्नापायापिं मस्तसा ह्नाँय् ह्नाँय् ख्वल जुइ। अय्सा ध्यबाया ल्याःचाः मदुगु ई वइतिनि ला ? अहँ, गबले वइ व ई ! द्वलंद्वः दँ दतं मवःगु ई गबले वइ व ई। स्वंगू पुस्ता धुसि लुयां नं वइमखुनि व ई। आः जि थ्व इलं प्याहां वना बी, थ्व बेमान इलं।

थौंया दिन अन्तिम दनि खसेंलि मचा-तय्त जि साः भिं नकेमाःगु खः। थःके दुगु ध्यबा अर्थे सितिं छ्वयेगु छाय् ? थ्व खर्च यायेमाःगु खः। धत्, उकिया छु अर्थ जुल ? वला न्यायात बल्सि खः। चाहे नयाः सिना हुँ, चाहे द्यांलानाः। थुकिया लिच्वः पाइगु छु ? थ्व फुक्क कुतः व्यर्थ खः। आः जितः माःगु छु ? छपु चुपि खः। व तलय् बइगलय् पाखा-कुनय् दु। बहनी जुइव्यु, द्यः खिउँइव्यु। कने

हिती छकः चुला हलकि याउँक मुक्ति बीह्म द्यःया व जपा ह्लाः जुइ॰ ग् कें जिग् परिवारयात चकंक सग तय् ब्यंका च्छइ। पृथ्वीया गग् हे कुंचाय् आः जिग् गुगः तक्यनाच्वंग् मदु। जि स्वतन्त्र खः, जितः अनन्त तक स्वतन्त्रता दइ। आः जितः पृथ्वीं गबलें हे भंगः लायेफइमखु। अहो जिला पृथ्विइ थःम्हं न्हुया धकाः च्वना, वास्तवय् पृथ्वीं जितः सालातःगु खः।

रेडियो तसकं हायेकातइपिं खनाः तसकं तं प्याहां वः जि। चव्छि चव्छि मत च्याकातइपिं नं छ्पति मयः जि। खिउँया मू गथे मथुल थ्व मनूतय्सं। खिउँया थःगु हे मू दु। किचःया अस्तित्व मदु खः। तर किचलं हे संसारयात चा बियाच्वंगु दु। चा मदुसा, खिउँ मदुसा संसारया अस्तित्व गनं दइ। अयनं हे अन्धकारया महत्व मथू मनूतय्सं। थौं जितः अन्धकार यः। थ्व जः मयः, मयः जितः थौं थ्व कालांकुलुं सः। शान्ति जुइब्यु, सुनसान जुइब्यु, ह्लाचः डाक्टरनीया फोन थें चुपचाप अले चिहान जुइब्यु। शान्तिगु इलय् वनेमाः शांन्ति थाय् वनेत। थौंया चां जितः सदांया निंतिं खिउँगु धकिं कुर्का हइ। जिग् परिवारया दृष्य त्वपुना बी। अले क्वचाइ इतिहास जिग् परिवारया।

जला:ख:लापिंसं थ:थ:गु भया: लुखा तिनाह्यू धुंकुगु दु। आ: जित: द्यवं थ:गु लुखा चायेकइ। जिं द्य:या लुखा चायेके। आहा जि अवश्य नं छगू मन्दिरया लुखायूसं दु, थ:गु स्वतन्त्रताया सिथ्यूसं दु।

आ: जि यमराजया लुखायू दु। ख: थ्व लुखायू तालं ग्वयात:गु दु, जिके ता:चा मदु। चुपिं थिना: चायेकेमा: जिं थ्व ता:। क्वातुगु ककु मचातयूगु याउँक चबुइ थ्व चुपिया धारं...

भगवानं उह! न्ह्यागु ज्या खँयू नं वाक्की वयेक हे संगीत तया त:गु दु। चुपि चुकरां स्वाइँ स्वाइँ स: व:। भयालं कस्त्रया: सुनां नं छु यानागु धका: न्ह्यस: त:सा छु लिस: बीगु जिं? जित: मा:गु ला थौं मौन संगीत ख:, Silent music. सुंक च्वनेब्यु, ज्या खँ जिगु शान्त नक्सां जुइब्यु। त:न्हु निसेंया ग्वसा: जिगु थौं सफल जुइ। मांबौया भूलं जन्म जुइधुन, थ:गु भूलं जि म्वानाच्वनेगु छायू।

चुपि चुले धुंका: यमराजया लुखायू ता: थिनेत वयाह्म ख: जि। अरे जिगु हे छेँया लुखा तिनात:गु दु। सु थ्व लुखा त्यूह्म? थ्व मस्तयू छु थ्व हे दु:खया छेँयू खापा तिना च्वने मास्ते व: ला? खापा धाराधारा यानां मातं

भ्याल‌ं कस्वः वःह्म सु थ्व ? ओहो थ्वला जिगु भूलया मूर्त रूप ख्रः। गबले थ्यंकः वल थ्व जिगु भूलया मूर्ति ? थ्वयात जिं चिठ्ठी च्वयाः अवश्य ह्व'कूगु खत। उह ! जिकेहे दुने च्वनाः जितः म्हंगः लानाच्वंह्म सुं छह्म अवश्य दु, जिकेहे दुने छह्म शत्रु अवश्य दु।

— खापा चायेकि
— आमु ह्लातय् च्वंगु निं न्ह्याय् दयेकि
— छु दु जिगु ह्लातय् ?
— न्ह्याय् दयेकि म्हट्ट…, नत्र हालाबी न्हे जि च्वक थ्वक्क

यमराजयाथाय् वनेतला मग्याये धुंह्म जि। ग्यायेमाःगु छाय् जि वयागु ख्याच्वः खनाः ? वया नुगः मुइ बरु जिगु त्याच्वः खना। व यक्क हालेब्यु, च्वक थ्वक्क हालेब्यु। जि थन हे च्वनाः याये मफुला थःगु कक्कु म्हुइँ म्हुइँ ? तर मचात निह्म तलय् हे तिनि। ग्याः जि, अपिं नाप ततक्यनाः बाखं जिगु लहरा वनी।

थौं जिं तसकं हे ह्व'कूगु खः। शरीचित चिठ्ठि च्वयागुया अर्थ छु ? थःगु ह्लाः वं भयालं कत ल्ह्ययाहःगु दु अले म्हट्ट हजि धकाः व हालाच्वंगु दु। वयात चुपि न्ह्याय् दयेका बीत थःगु ह्लाः ल्ययालय् थःत ल्ह्ययेगु सिवे गुगुं उपाय आः जिके

ल्यंगु मदु। चुपि गन तया थकल जुइ वं ! व लुखा चायेकाः दनाच्वंगु दु । ख्वाः वया तम्वः ख्वाः वः। सः वया तंचाः सः वः।

—झासँ नु तलय्। डाक्टरनी सीगुलिं सति वनेत्यंगु जुइका मखुला ?

— डाक्टरनी सित ऽऽ... गबले ?

लिसः मब्युसे वं ध्याम्म धिम्म सः वयेक खापा तिनाच्वंगु दु। खापाया सलय् नं तंचाः सः वः अले व नं तमं हे हालाः थाहां वयाच्वंगु दु। तम्वः पहलं हे कथाय् द्वाहां वयाच्वंगु दु ।

— डाक्टरनी छह्म मदुबले संसारय् सुं मंतका मखुला ? ख्व, जिं पौ ब्वना मस्वःगुसा छु गति जुइगु थौं।न्ह्यःहे मवः, न्ह्यःहे मवः। पौ मस्वयेक न्ह्यः वइमखुत धकाः ब्वना स्वयांला अज्याःगु का च्वयातःगु" अहो अज्याःह्म ल्यवःसिं डाक्टरनी छह्म मदुबले···

— डाक्टरनी मदुगुला मस्यू जिं··· सुनां धाःगु ?

— ख्वः······मस्यू··· सत्य मस्यू ?

—सत्य मस्यू । धासाः छ गय् स्यूगु ?

— जिमि केहेँ नं धाःगु। सु लिसे ख्वँ ह्लाह्लां सीगु जुइ। फोनया रिसिभर

ह्लातय् तयाः सिनाच्वन हँ। वीष नःगु हँ।

गय्च्वंक वहादुरह्म मिसा वः। वयाके दुने आः जिं छ्लंङ्ग खनाच्वनागु दु। थःगु बाखंयात विजयान्त धकाः घोषणा याःगु वं उकिं हे खः। ज्यान सुनां पाइ विजय वयागु हे जुइ। वयागु बाखं विजयान्त हे खः। विजय वयागु हे खः। खला संयोगान्त व वियोगान्त पुलांबाखंया अन्त जक खः। समाज तछ्यायेगु साहस मदुपिनि बाखं वियोगान्त जुइ, अले साहस दुपिनि बाखं संयोगान्त जुइ। थौं समाजं स्वयातं कुने फूगु मदु, अले स्वयागुं नं बाखं वियोगान्त जुइफइ मखु। थःगु बाखं संयोगान्त हे यायेगु खःसा डाक्टरनीयात गुगुं पंगः मदु। डाक्टरयाके पार कयाः कविनाप वं इहिपाः यायेफु। तर इच्छा वयागु विजयान्त खः। व धन्य खः। जीवन वयागु न्ह्याक घच्चायापुइब्यु, मृत्यु वयागु अमृत खः। वयागु मृत्युं जितः म्वाकाच्वंगु दु। च्, आः तिनि कन्नाचायापुसे च्वनावःगु दु जितः कमला छह्म मिं नःगु थां घयेपुनाः म्वानावंह्म प्राणी खः। अहो! अय्च्वंक न्ह्यइपु थें च्वंगु जीवनया दुने गुलि भयंकर यातना दु। अहो! अय्च्वंक चरित्रहीन मिसाया दुने नापं गुलि पवित्र मतिनाया भरना दु। वयागु मृत्युं तिनि

जितः थुइकाच्वंगु दु कि समाज चरित्रहीन साःगाः मखु, मतिनाया समुद्र खः । साःगाःला थ्व समाजयात व कविचा व थ्व शरीचा थज्याःपिंसं याःगु खः । कमलाया जीवन जि मथू, व थज्याःपिं स्वयागुं नं जीवन जि मथू अले वयागु जीवनं जितः स्यायेत्यंगु खः । वयागु जीवनया ह्मायूकनय् समाजया गलत किपा खनाः हे जि म्वाये घच्यायागु खः । तर वयागु मृत्युं जितः संसार न्ह्यइपुका ब्यूगु दु । सी त्ययेकाः नारांद्यःया नां कयाः वैकुण्ठय् वंम्ह महान पापी थें, आः जितः कमला छगू आदर्श खः । संसारं गबलें सुना-वनी मखु मतिना । गबलें तनावनी मखु, गबलें फुना वनीमखु मतिना । मतिना दत्तले मृत्युया मू कह्यनीमखु । अले सितिकं वनीमखु जीवनया गुगुं नं घटना । थः यःम्ह सीगुलिं हे कमला सीगु खः । आः जितः म्वाये मास्ते वः । खयेफु, शरी न्ह्यःने दुगुलिं म्वाये मास्तेवःगु जुइफु । जुइफु, जि सी यहे मयःगु जुइफु । शरीयात जिं गुगु पौ च्वया गुकियात जि भूल धया व भूल भूल मखयेफु, व पौ पौ मखयेफु । जुइफु, व पौ छगू काकः जुइफु गुकिं जितः छगू भयानक तुंथिं थकयाहःगु दु । जुइफु, जिं गुगु भूल याना, शरीयात पौ च्वया, व भूल भूल

मखयेफु, जिके दुनेच्वंह्म धात्थें याह्म जिं जितः म्वाकेत फ्वंगु म्वाहालि जुइफु। मखयेब्यु जिं म्वाहालि फ्वंगु मखयेब्यु, जि सी यःगु हे जुइब्यु। थ्व सत्य खः कि जितः व छक्रूचा भूलं म्वाकातःगु दु, जि मस्त म्वानाच्वंगु दु। शरीं धयाच्वंगु दु–छु धयागु बिचाः यःगु छिके? थय्‌च्वंक यइपुसेच्वंपिं मस्त। गुलि याउँक म्वाना-च्वंपिं मस्त... छु गति जुइगु का थौं नत्र...

—शरी, थःगु नुगः गनं तमक्यंक म्वायेगु आखिर ब्यर्थ खः।

सी मखनाः आः जि नुगः मछिंगु मदु। थःगु भूल खनाः जि लय्‌तायागु दु। अय्‌नं छाय् जिं धायेमफु, जिगु म्हुतुं पिज्वयाच्वंगु दु–थःगु नुगः गनं तमक्यंक म्वायेगु आखिर ब्यर्थ खः।

— छिगु नुगः जिके तक्यंगु मदु?

— छंके तक्यंगु नुगः कःघानाः म्वाये थाकुगु लिंहे जि सी मास्तेवःगु जुइ-फु। मेगु फुक्क कारण ला त्वह जक जुइफु।

— छाय्? जिं छितः छु यानागु दु?

— नुगः मछिंगु खँ थ्वहे खः कि छं जितः छुं याःगु मदु।

— जि मतिना मयाना ला?

— अहँ, छं जिनाप मतिना जूगु खःसा, कलाः दनिबलेहे छ जिनाप ह्वं वयेमाःगु खः। मतिना मदुगु बंधन वेकारया पंजः खः। उकिं हे जि म्वाये मास्ते मवः। थः मस्त नापं भ्वाप्लांग तुंथी कब्वाये मास्ते वः।

— मस्तनापं यंके माःगु छाय् ले?

— थः च्वने मयःगु संसारय् थःमस्त जक तयाथकेगु छाय्? थः मस्त दत्तले थःगु इतिहास ल्यना-हे च्वनी।

— जि ले? जि जक कतः ला? जि दत्तले नं छिगु बाखं ल्यना हे च्वनी जिं आः थुल – छिं जितः थः भाप्यूगु मदु। गज्याःगु दुर्भाग्य जिगु। गुह्म नाप जि मतिना जुल वं जित थः तक भाप्यूगु मदु।

लासाय् भ्वसुलाः व ख्वयाच्वंगु दु। जिं यायेगु छु? जिगु जीवनया दक्कले तःधंगु भूल जुइधुंकल थें च्वं। घय्पुनाः हेकां व ग्यनं ह्यइ। ह्लिसः हे बीथाय् मदयेक वं जितः न्ह्यसः ब्यूगु दु–छिं जितः थः भाप्यूगु खःसा, जाहान भ्वछिंसिया ग्वसालय् जितः नं थ्याकेमाःगु खः।

— त्तमा या शरी, थ्व जिगु भूल खः।
वास्तवय् छ न्ह्यःने दत्तले जि गबलें
सी मास्ते वइमखु। आः जि गबलें
सी मास्ते मवः।
— अले जितः उपहार बी मास्ते वः?
— वः।
— वांछयादिसँ सा, थ्व छिगु रंगीचंगी
उपहार···

गय्च्वंक लय्ताया, अले गय्च्वंक हिसि दयेक हायेकूगु वं जितः रंगीचंगी उपहार धकाः। रंगीचंगी उपहार धकाः सखे जीवनभर हायेकइ तिनि वं जितः। जीवनभर हायेकइतिनि वं जितः गुलि न्ह्यइपुसे च्वंक। आहा! मतिना जक जुइमाः न्ह्यागु घटना नं न्ह्यइपुसे च्वं, अले न्ह्यागु भूल नं यइपुसे च्वं। थःगु अस्तित्व हे वाः मचायेक गु गु न्ह्यइपुया वइ, यइपुया वइ, व मतिनाया वरदान खः। आः जि गबलें सी मास्ते मवः, न्ह्याबलें म्वाये मास्ते वः। शरीं स्यू, जीवन जिगु वयागुहे वरदान खः। तर वं मस्यू, जिगु ककुइ हुच्चा-पतिकं द्यू वये त्यनिगु चुपि सदां सदांया निंतिं लाकाकाःह्म सु खः। डाक्टरनीया मृत्यु खः। डाक्टरनीया मृत्यु महान् खः। व छह्म वहादुर मिसा खः। वया यःह्म कवि स्वर्गीय् लय्तायाच्वंगु दइ। थःगु मतिनाया ब्वला सायेत जक कमलां

वयात वँय् याःगु खः।

× × ×

शरीनाप जि याउँकहे न्ह्यः वगु खः, अले जि आशा दु कवि व कमला जिं स्वर्गय् लय्तायाच्वंगु खनी। तर अहो उस्सुसे च्वनावल, थन कथाय् सासःहे ह्लाये थाकुल हँ। भयालं कस्वयां कुने चुकय् लँगडाह्म कमलाया काय् चुरथ बत्ता च्याकाः गोल्टिन बत्ताय् जा थुयाच्वंगु हँ। अहो आखिर ह्मगसला ह्माइपुसेहे च्वं। मचाखाचाया पुचलय् थःत तंका च्छयेगु हे जक जीवन हनेगु मूलँ खः। मचात बुलकि कःलिया जीवन फुइ हँ। जीवन कःलिं थें मचाखाचायात देछायेतहे खः खनी, कमलां थें वीष नयेत मखु।

× ×

× ×

लुमन्ति खलःया पिथना

१) इलंहाःगु म्ये १

२) इलंहाःगु म्ये २

३) सत्यसती (खण्डकाव्य)

४) निकचा (बाखं)

५) स्वःनुगः (उपन्यास)

६) कतांमरि (उपन्यास)

७) वँचुमिला (उपन्यास)

८) विपात्र (उपन्यास)